

(*)Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte

Grado en Educación Primaria

Subjects

Year 1st

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
P02G120V01101	Education: Educational and organisational foundations of learning	1st	6
P02G120V01102	Education: Theory and history of education	1st	6
P02G120V01103	Psychology: Developmental psychology from 6 -12 years	1st	6
P02G120V01104	Sociology: Society, culture and thought	1st	6
P02G120V01105	Sociology: Sociology of education	1st	6
P02G120V01201	Education: Design and development of the primary education curriculum	2nd	6
P02G120V01202	Education: New technologies applied to primary education	2nd	6
P02G120V01203	History: History of the present	2nd	6
P02G120V01204	Psychology: Prevention and treatment of learning difficulties and developmental disorders	2nd	6
P02G120V01205	Psychology: Educational psychology: School learning processes	2nd	6

IDENTIFYING DATA**Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino**

Subject	Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino			
Code	P02G120V01101			
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinator	Parrilla Latas, Maria Angeles Pilar			
Lecturers	Parrilla Latas, Maria Angeles Pilar			
E-mail	parrilla@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia forma parte do módulo temático "Procesos e contextos educativos", de carácter básico, con 6 créditos ECTS, situada no 1º curso, 1º cuatrimestre. Pretende proporcionar aos estudantes uns coñecementos científicos e as técnicas necesarias para reflexionar sobre os distintos aspectos e ámbitos da organización escolar e, para poder aplicarlos a unha realidade concreta, es dicir, a un Centro da nosa Comunidade Autónoma. Intenta, tanto pola actualidade dos contidos, como polos ámbitos que abarca, espertar os intereses dos estudantes por aspectos que tradicionalmente non se trataban nos currículos académicos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
C5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturais
C16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C18	Participar na definición do proxecto educativo e na actividade xeral do centro atendendo a criterios de xestión de calidade

D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D19	Lideranza
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Iniciativa e espírito emprendedor
D22	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Coñecer a lexislación que regula as Escolas de Educación Infantil e Primaria e doutros centros, a súa estrutura e os modelos de organización dos centros, servizos e espazos.	B1	C8	D1
	B4		D2
	B5		D6
	B6		D8
	B10		D14 D22
Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e lexislativos da actividade educativa e situar a escola no sistema educativo español, no contexto europeo e internacional	B1	C8	D1
	B6	C9	D2
	B12		D6
			D7
			D8
			D9
			D13
			D19 D21 D22
Planificación das secuencias de aprendizaxe e organización das situacións de traballo na aula, no espazo de xogo e noutros espazos comúns e/ou específicos	B1	C1	D1
	B2	C2	D2
	B3	C5	D6
	B4	C6	D7
	B5	C8	D8
	B6	C9	D9
	B8	C14	D12
	B10	C16	D13
	B11		D18 D19 D22
Comprender que a dinámica diaria en Educación Primaria é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexibles no exercicio da función docente.	B1	C1	D1
	B2	C2	D2
	B6	C8	D6
	B7	C13	D7
	B8	C16	D8
	B9		D13
	B10		D17
	B12		D19 D21 D22

Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade no contorno escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso harmónico e integral dos estudantes.	B7 B10	C1	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D13 D14 D17 D18 D19
Saber traballar en equipo con outros profesionais e colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno, coa finalidade de planificar secuencias de aprendizaxe e organizar situacións de traballo, na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 6-12 anos; así como noutros eidos nos que desenvolver o traballo docente para o que se está adquirindo cualificación.	B1 B7 B9 B12	C2 C15 C18	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D18 D19 D22
Ter unha imaxe realista de si mesmo, actuar conforme ás propias conviccións, asumir responsabilidades, tomar decisións e relativizar as posibles frustracións.	B12		D1 D2 D6 D7 D8 D9 D14 D15 D18 D19 D21 D22
Tomar conciencia da complexidade dos procesos educativos en xeral e dos procesos de ensinanza-aprendizaxe, nas etapas obrigatorias do sistema educativo.	B1 B6 B10 B12		D1 D2 D6 D7 D8 D9 D18 D19 D22
Analizar e aplicar distintas estratexias metodolóxicas para organizar os espazos, materiais e tempos, en función dos diferentes modelos didácticos e das características e peculiaridades do alumnado.	B1 B2 B4 B6 B8 B10 B11	C1 C5 C6 C8 C13 C14 C15 C16 C18	D1 D2 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D14 D15 D16 D18 D19 D22
Coñecer experiencias internacionais e exemplos de experiencias innovadoras en Educación Primaria para aplicarlas na aula.	B1 B8 B9 B10 B11 B12	C1 C2 C5 C6 C9 C15	D1 D2 D13 D18 D19 D20 D22

Participar na definición do proxecto educativo e na actividade xeral do centro, atendendo os criterios de control de calidade.

B1 C8 D1
B6 C9 D2
B12 C13 D7
C14 D8
D9
D14
D18
D19
D22

Contidos

Topic	
1.- FUNDAMENTACIÓN CONCEPTUAL	1.1.- A Organización Escolar. 1.2.- O centro como unidade organizativa: funcións directivas, de xestión pedagóxica e administración. 1.3 - Organización dos recursos humanos, materiais e funcionais do centro escolar.
2.- SUBSISTEMA AMBIENTAL/CONTEXTUAL	2.1 A estrutura do sistema escolar. 2.2 Os centros e os seus ensinos. 2.3 Sistemas de avaliación de centros.
3.- SUBSISTEMA DE PLANIFICACIÓN	3.1.- Plan de centro. 3.2.- O centro como unidade organizativa: funcións directivas, de xestión pedagóxica e administración escolar: características e niveis.
4.-SUBSISTEMA ESTRUTURAL	4.1.- Organización do alumnado, profesorado, recursos, espazos, horarios, actividades. 4.2.- Documentos programáticos, de xestión administrativa e económica dos centros escolares.
5.- SUBSISTEMA RELACIONAL	5.1.- A participación nos centros educativos. 5.2.- O clima organizativo. 5.3.- A cultura organizativa. 5.4.- O conflitos nas organizacións educativas. 5.5 - A coordinación interna e externa nos centros educativos.
6.- SUBSISTEMA DE DIRECCIÓN Y LIDERADO	6.1.- A dirección nas organizacións educativas. 6.2.- Os proxectos de dirección. 6.3.- Da dirección al liderado.
7.- SUBSISTEMA DE CAMBIO/DESARROLLO ORGANIZATIVO	7.1.- Evaluación de centros. 7.2.- Análisis de experiencias de organización. 7.3.- Referencia de modelos y elementos estudiados en centros de educación infantil y primaria.
8.-ORGANIZACIÓN ESCOLAR DIFERENCIADA	8.1.- Análise de experiencias de organización. 8.2.- Referencia de modelos e elementos estudiados en centros de educación infantil e primaria.
9.- A ORGANIZACIÓN ESCOLAR NO PRÁCTICUM	9.1.- Achegas de Organización Escolar ao Prácticum.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0.5	2.5
Seminario	14.5	29	43.5
Traballo tutelado	12	24	36
Estudo de casos	12	24	36
Lección maxistral	10	20	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Esta sesión servirá para presentar a materia: competencias, contidos, planificación, metodoloxía, atención personalizada, avaliación e bibliografía.
Seminario	A través das titorías, o profesor facilitará e orientará aos estudantes no seu proceso formativo, podendo ser obxecto de atención calquera das facetas ou dimensións que inciden no mesmo (aspectos académicos, actitudinais, persoais, sociais...). Computa na avaliación continua.
Traballo tutelado	Os estudantes, de forma individual ou en grupos, realizarán proxectos supervisados polo profesor. Computan na avaliación continua

Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Lección maxistral	Presentación estruturada dos temas, coa finalidade de facilitar información organizada, seguindo os criterios adecuados á finalidade dos mesmos. Guión facilitador e a correspondente exposición verbal, por parte do profesor, dos contidos da Organización Escolar.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Orientación en pequenos grupos durante a resolución das tarefas sobre os proxectos de prácticas, ben sexa presencialmente e/ou empregando os medios telemáticos como correo electrónico, vídeoconferencia, foros de FAITIC ou Moovi, aulas virtuais de campus remoto, despacho virtual.
Traballo tutelado	Orientación en pequenos grupos durante a resolución das tarefas sobre os proxectos de prácticas, ben sexa presencialmente e/ou empregando os medios telemáticos como correo electrónico, vídeoconferencia, foros de FAITIC ou Moovi, aulas virtuais de campus remoto, despacho virtual.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Traballo tutelado	Teranse en conta os seguintes aspectos na avaliación: -aspectos formais -calidade dos traballos -exposición oral e resposta ás preguntas plantexadas. - Asistencia e participación na clase	40	B2 B3 B4 B5 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C1 C6 C9 C13 C14 C15 C16 C18	D2 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22
Estudo de casos		20			
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	40	B6	C8 C9 C15	

Other comments on the Evaluation

Hai dúas modalidades de avaliación

1. Avaliación continúa:

Para ter en conta a avaliación continua, o estudante ten que ter unha asistencia mínima do 80%,

A nota final da materia ten dous compoñentes:

-O traballo realizado polo alumno durante o curso (Avaliación Continua). Deberá ter a metade superada como mínimo.

-A proba escrita. Para superar a materia é necesario obter como mínimo un 50% da nota do exame.

No caso de non superar a materia na primeira convocatoria, a nota da Avaliación Continua manterase para a segunda convocatoria.

2. Avaliación Global:

No caso de elixir esta modalidade ou no caso de non asistir ao 80% das clases, o/a estudante

terá a consideración de "non asistente" e a súa avaliación será un exame sobre 10 puntos. Neste exame deberá demostrar tanto as competencias correspondentes ao traballo de aula (avaliación continua), como do exame. A cada unha das partes corresponderalle: un 60% á parte A (40% traballo tutelado e 20% estudo de casos) e un 40% á parte B; debendo obter un 25% en cada unha delas para aprobar a materia.

No caso de non superar a materia na primeira convocatoria, o/a estudante concorre á seguinte coas puntuacións obtidas na avaliación continua. Só se sumarán neste caso; en convocatorias posteriores xa non se terán en conta.

As datas de exame poden consultarse na web: <http://fcced.uvigo.es/gl/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Cantón Mayo I., Pino Juste M.,, **Organización de centros educativos en la sociedad del conocimiento**, 2014,

Carda, R.M., Larrosa, F., **La organización del centro educativo: Manual para maestros**, 2007,

González González, M^a.T., **Organización y gestión de centros escolares**, 2003,

Gordo, G., **Centros educativos: ¿islas o nodos?. Los centros como organizaciones-red**, 2010,

Lorenzo, M., **Organización de centros educativos. Modelos emergentes**, 2011,

Martín Fernández, E., **Gestión de instituciones educativas inteligentes. Un manual para gestionar cualquier tipo de organización**, 2001,

Fullan, Michel, **Las Fuerzas del cambio, con creces**, 2007,

Complementary Bibliography

Leyes Orgánicas y sus desarrollos, **Leyes Orgánicas y sus desarrollos**,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/P02G120V01201

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria/P02G120V01202

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Educación: Teoría e historia da educación/P02G120V01102

Other comments

Para o aproveitamento exitoso da materia RECOMÉNDASE:

A) Asistencia continua a sesións de teoría e práctica. A asistencia a clase considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado e para a avaliación do grao de desenvolvemento das capacidades e competencias.

B) As tarefas e actividades prácticas poderán abranguer varias sesións de traballo e será necesario rematar algunha fora do horario de clase.

Tendo en conta que os contidos da materia son obxecto constante de opinións, comentarios, debates e decisións, dende os ámbitos político, administrativo, económico e social; sería conveniente para poder estar ao día á lectura de páxinas web do Ministerio de Educación, das comunidades autónomas e dos

diferentes centros educativos da Xunta de Galicia, do Ministerio e doutras Comunidades Autónomas, así como revistas específicas de educación, organización, xestión, avaliación e calidade de institucións educativas.

IDENTIFYING DATA**Educación: Teoría e historia da educación**

Subject	Educación: Teoría e historia da educación		
Code	P02G120V01102		
Study programme	Grao en Educación Primaria		
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year
	6	Basic education	1
Teaching language	Castelán		Quadmester
	Galego		1c
Department	Análise e intervención psicosocioeducativa		
Coordinator	Soto Carballo, Jorge Genaro		
Lecturers	Soto Carballo, Jorge Genaro		
E-mail	hesoto@uvigo.es		
Web	http://webs.uvigo.es/hesoto		
General description	<p>A materia Teoría e Historia da Educación persigue que os alumnos e alumnas adquiran unha visión de conxunto dos principais fenómenos e problemas educativos referidos ó seu quefacer profesional, de xeito que poidan chegar a contempla-los procesos educativos como accións e feitos humanos que actúan coherentemente nun sistema social; permitindo ós estudantes analizar, relacionar e sintetiza-los distintos elementos que constitúen estes procesos. Desde esta perspectiva abórdase o estudo das bases fundamentais que fan posible a existencia dos fenómenos educativos desde unha vertente teórica e histórica: como actúan eses elementos dentro dunha cultura concreta, de que forma se relacionan dentro do sistema educativo, como evolucionan no transcurso do tempo, que mecanismos se poñen en funcionamento ó operar dun determinado xeito, en que sentido se pode afirmar que producen educación, etc.</p> <p>Os elementos que configuran o estudo teórico e histórico, non poden ser tratados como se estiveran illados, independentemente das estruturas -humanas, físicas ou sociais- de que forman parte, senón dun xeito integrado. O que se persigue nesta materia, é que o alumno saiba interpretar ó final de curso a realidade educativa nas súas dimensións teórica e histórica fundamentais; que desenvolva a razón e o sentido crítico ó estudia-la actividade escolar e outros procesos educativos; que saiba intervir pedagoxicamente sobre esa realidade e ter claro cal é o seu papel como maestro.</p>		

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural

- B12 Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
- C1 Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto familiar, social e escolar
- C2 Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
- C5 Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
- C9 Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
- C10 Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
- C11 Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
- C12 Abordar e resolver problemas de disciplina
- C14 Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
- C15 Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
- C17 Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
- C19 Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
- C20 Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas
- C22 Relacionar a educación co medio, e cooperar coas familias e a comunidade
- C23 Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
- C24 Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar
- C29 Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
- C34 Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
- C62 Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
- C64 Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
- C65 Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica
- C66 Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
- C67 Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes 6-12 anos
- C68 Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social
- D1 Capacidade de análise e síntese
- D2 Capacidade de organización e planificación
- D3 Comunicación oral e escrita na lingua materna
- D5 Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
- D6 Capacidade de xestión da información
- D7 Resolución de problemas
- D8 Toma de decisións
- D9 Traballo en equipo
- D10 Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
- D12 Habilidades nas relacións interpersoais
- D13 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
- D14 Razoamento crítico
- D15 Compromiso ético
- D16 Aprendizaxe autónoma
- D20 Coñecemento doutras culturas e costumes
- D22 Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning
Results

1.- Analizar a evolución histórica das institucións educativas formais e non formais tendo en conta os condicionamentos sociais, políticos e normativos así como comprender o fenómeno educativo desde a Teoría da Educación	A1	B4	C1	D1
	A2	B5	C2	D2
	A3	B6	C5	D3
	A4	B9	C9	D5
	A5	B10	C10	D6
		B11	C11	D7
		B12	C12	D9
			C14	D10
			C17	D12
			C19	D14
			C20	D15
			C23	D16
			C24	D20
			C29	D22
3.- Valorar a acción educativa do mestre de educación Primaria como un proceso de intervención profesional, o que supón explicar, xustificar e xerar pedagógicamente a súa intervención tanto desde os fundamentos teóricos da educación como desde os procesos históricos que a sustentan.	A1	B3	C1	D1
	A2	B5	C10	D2
	A3	B6	C15	D3
	A4	B7	C22	D7
	A5	B8	C24	D8
		B9	C62	D13
			C68	D14
				D15
				D22

Contidos

Topic	
Concepto, finalidades e sistemas en educación. Bloque 1	1.1. A educación como fenómeno social 1.2 O educador: O profesor como educador profesional: delimitación do ámbito propio de actuación. Preparación específica. Compromiso de actualización. O educador: Uns certos dereitos sociais. Autonomía na acción. Compromiso deontolóxico. As funcións docentes. A personalidade do profesorado. Patoloxía da profesión docente
O coñecemento científico da educación. Bloque 2	2. Os principios de educación. 2.1 O educando. O individuo como suxeto da acción. Motivación e necesidades educativas. O desenvolvemento cognitivo. O educando: O desenvolvemento social. O desenvolvemento moral. Os estilos de aprendizaxe. O autoconcepto como dimensión personal. 2.2 A educación en valores
Axentes e institucións educativas. Bloque 3	3.1. Evolución histórica e novas perspectivas do Sistema Escolar. A escola de onte. Orixes e evolución histórica da Educación Escolar. A escola d noso tempo. O sistema educativo español actual. A escola do futuro . Novos planteamentos educativos formais 3.2. A comunidade educativa. Os escenarios da educación: A educación non formal. Orixe e evolución da Educación non formal. Áreas de actuación e axentes da Educación non formal. Os métodos e medios da Educación non formal. 3.3. A familia de hoxe en día. Familia e sociedade. A educación familiar.
Teorías educativas contemporáneas. Bloque 4	Teorías e métodos. 4.3. As Teorías Marxistas. 4.4. As Teorías antiautoritarias. 4.5. A Educación Personalista. Teorías e modelos. 4.6. O Modelo Crítico. 4.7 O enfoque comunicativo. 4.8. O modelo da reprodución social.
Historia de la Educación Primaria. Bloque 5	Rousseau y el origen del naturalismo. El ideal rousseauiano. La Escuela Nueva y la Escuela Moderna

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	15	31.5	46.5
Resolución de problemas de forma autónoma	7.5	11	18.5
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	10	10
Lección maxistral	30	45	75

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Traballo tutelado	Os traballos de aula (traballos monográficos) terán como cometido a iniciación á investigación. Estes traballos versarán sobre unha temática previamente aportada polo profesor e relacionada coas temáticas dos bloques de contido.
Resolución de problemas de forma autónoma	O profesor ofertará ó alumnado unha escolmna de textos. O alumno pola súa banda elixirá entre os textos ofertados. Consistirá nun análise crítico-reflexivo relacionado coas temáticas traballadas dentro dos contidos. Asimismo dentro da resolución de problemas e/ou exercicios abordarase a visualización de vídeos susceptibles de enriquecer a materia e completetar á información e os contidos que se desenvolvan nas clases.
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Os alumnos pola súa banda, coa oportuna orientación do profesor, afondarán en cuestións concretas que non foran abordadas máis que dun xeito moi xenérico na exposición deste e que sexan susceptibles de tratamento de estudio recorrendo ós soportes documentais e bibliográficos pertinentes. O alumno realizará procuras documentais e bibliográficas para a maior comprensión dos bloques de contido. Neste sentido, apoiarase nas fontes e bases de datos especializadas tanto da biblioteca da nosa universidade como doutras fontes atopadas a través de internet.
Lección maxistral	As leccións que conforman o temario desta materia serán elaborados e presentados de maneira expositiva ó grupo de clase polo profesor. O profesor centrará a súa exposición, preferentemente, nos aspectos nucleares de cada unidade didáctica, procurando ofrecer de maneira condensada a información esencial que posibilite obter unha visión panorámica ou de síntese de cada tema, delimitando os conceptos, as ideas e os argumentos nel implicados e imbricándose cos demais do programa a fin de lograr unha integración dos módulos de contido e dos aspectos estruturais que conforman o corpus cognitivo da materia.

Atención personalizada

Methodologies Description

Traballo tutelado	A atención personalizada ten por obxectivo facer o seguimento da evolución do alumno e apoiar o seu traballo dentro da asignatura. O profesor abordará aqueles aspectos que precisen de reforzo, asesoramente e guía para que o alumno acade os obxectivos marcados para esta materia.
-------------------	--

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Traballo tutelado	O traballo monográfico consiste na investigación sobre aspectos relevantes da educación primaria. Serán avaliados tendo en conta a calidade das aportacións, o seu formato axustado ós estándares científicos o mesmo que as exposicións monográficas que serán avaliadas tendo en conta a capacidade expositiva diante da clase, o contido e a preparación dos materiais pertinentes de aportar calidade a á materia	30	A1 A3 A4	B8 B11	C1 C10 C24 C64	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D22
Resolución de problemas de forma autónoma	O profesor propondrá traballos sobre contidos específicos (dossier) que aporten actualidade, reflexión crítica ás temáticas traballadas nas clases. Trátase, mediante o traballo personal e reflexivo, de afondar nos eidos da labor educativa que máis valor teñen no seu quefacer profesional futuro	30	A1	B8 B11	C1 C17	D1 D2 D5 D9 D13 D15 D16 D22

Lección maxistral	As sesións maxistrais serán avaliadas mediante unha proba. Dita proba avaliará as competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en función dos coñecementos que teñen sobre a materia.	40	A1 B8 C1 D1 B11 C17 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D22
----------------------	--	----	--

Other comments on the Evaluation

A avaliación da disciplina resultará da suma de cualificacións da avaliación continua. Deberán ser entregadas todas as partes para poder obter unha cualificación positiva. O alumno que non realice todas as actividades de avaliación continua obterá unha cualificación final de SUSPENSO. A avaliación global de xullo avaliarase mediante unha proba escrita. Tanto a cualificación dos traballos derivados da resolución de problemas, é dicir, contidos específicos (Dossier) como a cualificación dos traballos de aula (traballo monográfico) feitos no seu momento durante o curso seguirán vixentes para a avaliación global de xullo. As datas de exames pódense consultar na web da Facultade

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Emilia Domínguez Rodríguez, **Teorías e institucións contemporáneas de la educación**, Ariel educación, 2008

María del Mar del Pozo Andrés (coord.), **Teorías e institucións contemporáneas de educación**, Biblioteca Nueva, 2004

SARRAMONA, J., **Teoría de la educación. Reflexión y normativa pedagógica.**, Ariel Educación, 2000

COLOM, A. J.; BERNABEU, J.L.; DOMÍNGUEZ, E.; SARRAMONA, J., **Teorías e Institucións contemporáneas de la educación**, Ariel Educación, 1997

Delors, J., **La educación encierra un tesoro**, Santillana-UNESCO, 1996

Complementary Bibliography

Faure, E., **Aprender a ser**, Alianza Universidad, 1981

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Psicología: Psicología do desenvolvemento de 6 a 12 anos**

Subject	Psicología: Psicología do desenvolvemento de 6 a 12 anos			
Code	P02G120V01103			
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Psicología evolutiva e comunicación			
Coordinator	Ares Ferreirós, Martina			
Lecturers	Ares Ferreirós, Martina			
E-mail	martina.ares.ferreiros@gmail.com			
Web	http://webs.uvigo.es/educacion-ou/			
General description	Trátase dunha materia de carácter básico, situada no primeiro curso do grao de educación primaria. Facilita a comprensión das claves do desenvolvemento humano e os cambios que teñen lugar nos procesos psicolóxicos (memoria, cognición, linguaxe, etc.) ao longo do período de 6 a 12 anos. Estes coñecementos son fundamentais na formación de mestres xa que representan unha ferramenta indispensable para poder contribuír ao desenvolvemento de nenos e nenas a través dunha axeitada planificación dos seus procesos de aprendizaxe.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
C2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
C3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfuncións
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D6	Capacidade de xestión da información
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

Coñecer as características das/os estudantes de primaria así como os seus contextos coa finalidade de estimular e potenciar o desenvolvemento persoal de nenos e nenas.	A1 A2 A3	B2 B4	C2	D1 D2
Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade das/os estudantes de primaria.	A1 A3	B8	C2 C3	D1 D6
Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación en psicoloxía do desenvolvemento na idade escolar.	A4 A5	B2 B4 B8 B9 B10	C19	D1 D2 D6 D8 D17 D18
Traballar de modo autónomo e en equipo coa finalidade de mellorar o logro académico e desenvolver estratexias que permitan posteriormente participar na mellora dos procesos de desenvolvemento a través das prácticas educativas.	A4 A5	B10	C13 C19	D8 D9 D16 D17

Contidos

Topic	
Paradigmas e teorías do desenvolvemento humano.	Desenvolvemento psicolóxico. Controversias conceptuais. Modelos e teorías explicativas do desenvolvemento.
Contextos e factores do desenvolvemento na idade escolar.	Contextos humanos de desenvolvemento. A interacción como contexto de desenvolvemento. Desenvolvemento, aprendizaxe, cultura e educación. Ámbitos de socialización: Socialización a través da familia. Socialización no ámbito escolar. O xogo. Os medios audiovisuais.
Desenvolvemento físico e psicomotriz dos 6 aos 12 anos.	Desenvolvemento físico e habilidades motrices. Desenvolvemento dos sistemas de acción. Desenvolvemento da grafomotricidade: debuxo e escritura.
Desenvolvemento Cognitivo e intelectual dos 6 aos 12 anos	Desenvolvemento da atención, memoria e coñecemento. Pensamento operacional concreto. A metacognición. Comunicación, linguaxe e pensamento.
Desenvolvemento comunicativo e da linguaxe entre os 6 e os 12 anos.	Comunicación, linguaxe e pensamento. Desenvolvemento da linguaxe: morfosintáctico, semántico e pragmático. Capacidades metalingüísticas. Lectura e escritura.
Desenvolvemento da personalidade e afectivo-emocional entre os 6 e os 12 anos.	Desenvolvemento afectivo. Construción da identidade. Autoconcepto e autoestima. Tipificación de xénero e roles de xénero.
Desenvolvemento social: interaccións e relacións sociais dos 6 aos 12 anos.	Coñecemento social das relacións interpersoais e dos sistemas sociais. Contexto e desenvolvemento de normas e valores. Razoamento moral e conduta moral. Conduta prosocial. Interaccións sociais e relacións co grupo de iguais.
Desenvolvemento na adolescencia.	Significado evolutivo da adolescencia. Pensamento formal. Desenvolvemento do autoconcepto. Identidade. Roles de xénero. Desenvolvemento psicosexual. Relacións sociais durante a adolescencia: familia e iguais.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Lección maxistral	10	0	10
Traballo tutelado	15.5	26.5	42
Presentación	15	25	40
Estudo de casos	7	26	33
Exame de preguntas obxectivas	2	15	17
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas 1	1	5	6

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Actividades introductorias Actividades dirixidas a:

- presentación da materia
- tomar contacto cos estudantes
- recoller información sobre coñecementos e motivacións dos estudantes

Lección maxistral	Exposición por parte da docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e as súas bases teóricas
Traballo tutelado	Proposta e resolución de actividades e traballos de grupo na aula baixo a supervisión dos docentes.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante os docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de xeito individual ou en grupo
Estudo de casos	Análise dun caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótesis, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Orientación sobre contidos, e actividades plantexadas sobre a materia
Estudo de casos	Apoio e asesoramento para a organización sobre unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación escrita dos traballos prácticos.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Traballo tutelado	Avaliación das actividades desenvolvidas polo estudante no aula tales como exposicións, análises de casos, debates, etc. sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto, etc. Pódese levar a cabo de xeito individual ou en grupo.	10	A2 A3	B8 B9 B10	C13	D1 D2 D6 D9 D16 D18
Presentación	Exposición por grupos (en grupos b) e despois por escrito ó docente dos resultados da avaliación de tres alumnos/as de Educación primaria, empregando probas adaptadas a este alumnado co obxecto de detectar o nivel de desenvolvemento evolutivo no ámbito cognitivo, emocional e social e actuar en consecuencia.	30	A2 A5	B8 B9		D8 D9
Exame de preguntas obxectivas	Probas que inclúen preguntas pechadas con varias alternativas de resposta.	30	A1 A3	B8	C3	
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Realización de informe das actividades prácticas no que se desenvolvan, relacionen, organicen os coñecementos e preséntense conclusións propias dos estudantes sobre as mesmas.	30	A3 A4 A5	B4	C13 C19	D2 D9

Other comments on the Evaluation

Para optar á **avaliación continua** esíxese a asistencia regular de, polo menos o 80%, das sesións de clase, traballos tutelados e titorías de grupos.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación de cada apartado.

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas de avaliación poderán recuperalas nas datas oficiais correspondente á segunda avaliación, no mes de Xullo.

No caso de que algún estudante non poida seguir a avaliación continua e o traballo en grupo titorizado polos docentes, terá que acollerse á **avaliación global**, consistente na realización dunha proba de contidos teóricos sobre a materia, que suporá un 50% da nota, un comentario sobre una monografía, 20% e un traballo teórico-aplicado, ao que lle corresponderá o 30% da cualificación final. Para superar a materia será preciso que os estudantes obteñan en cada unha das partes un 50% da cualificación total das mesmas.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo: <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Delval, J., **El desarrollo humano**, Siglo XXI, 1994

Donaldson, M., **La mente de los niños**, Morata, 1979

Muñoz, A., **Psicología del desarrollo en la etapa de Educación Primaria**, Pirámide, 2010

Palacios, J., Marchesi, A. y Coll, C., **Desarrollo psicológico y educación: Vol. I. Psicología Evolutiva**, Alianza Editorial, 1999

Complementary Bibliography

Baltes, P. B., Reese, H. W. & Nesselroade, J. R., **Métodos de investigación en psicología evolutiva: enfoque del ciclo vital**, Morata, 1981

Berger, K.S., **Psicología del desarrollo: Infancia y Adolescencia**, Editorial Médica Panamericana, 2016

Clemente, R. A. y Hernández, C., **Contextos de desarrollo psicológico y educación**, Aljibe, 1996

Córdoba, A. I.; Descals, A. y Gil, M.D., **Psicología del Desarrollo en la Edad Escolar**, Pirámide, 2006

Corral, A. y Pardo, P., **Psicología Evolutiva I. Introducción al desarrollo**, UNED, 2001

Craig, G.J., **Desarrollo Psicológico**, Prentice-Hall Hispanoamericana., 1997

Delgado, B., **Psicología del Desarrollo. Desde la Infancia a la vejez**, McGrawHill, 2009

García Madruga, J.A. y Pardo, P., **Psicología Evolutiva, Vol. 2.**, UNED, 1997

Giménez-Dasi, M. y Mariscal, S., **Psicología del Desarrollo. Desde el nacimiento a la primera infancia**, McGrawHill, 2008

González, A.M., Fuentes, M.J., de la Morena, M.L. y Barajas, C., **Psicología del desarrollo: teoría y prácticas**, Aljibe, 1995

Hoffman, L., Paris, S. y Hall, E., **Psicología del desarrollo hoy (Vol. 1 y 2)**, McGrawHill, 1995

Martí, E., **Psicología evolutiva: teorías y ámbitos de investigación**, Anthropos, 1991

Martín, C. y Navarro, J. I., **Psicología del desarrollo para docentes.**, Pirámide, 2009

Morrison, G.S., **Educación Infantil**, Pearson, 2005

Muñoz, V. y otros, **Manual de psicología del desarrollo aplicado a la educación.**, Pirámide, 2011

Ortega, R., **Crecer y aprender. Curso de Psicología del desarrollo para educadores**, Visor, 1999

Palacios, J. y Rodrigo, M. J., **La familia como contexto de desarrollo humano**, Alianza Editorial., 2001

Papalia, D. y Olds, S.W., **Desarrollo humano**, McGraw-Hill Interamericana, 1997

Pérez, M., **Nuevas perspectivas en psicología del desarrollo**, Alianza Editorial., 1995

Perinat, A., **Psicología del desarrollo. Un enfoque sistémico**, Editorial UOC, 2003

Rice, F.P., **Desarrollo Humano. Estudio del Ciclo Vital**, Prentice-Hall., 1997

Trianes, M.V. y Gallardo, J.A., **Psicología de la educación y del desarrollo en contextos escolares.**, Pirámide, 2004

Trianes, M.V., **Psicología del desarrollo y de la educación.**, Pirámide, 2012

Recomendacións**Subjects that continue the syllabus**

Psicología: Prevención e tratamento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento/O05G120V01204

Psicología: Psicología da educación: Procesos de aprendizaxe escolar/O05G120V01205

Other comments

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás tutorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

IDENTIFYING DATA**Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento**

Subject	Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento			
Code	P02G120V01104			
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Basic education	Year 1	Quadmester 1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator	González Arribas, Brais			
Lecturers	González Arribas, Brais			
E-mail	brais.gonzalez.arribas@uvigo.es			
Web				
General description	Nesta materia abórdanse tres problemáticas esenciais: a) as relativas ás cuestións específicas que encara a filosofía contemporánea b) as que refiren aos elementos que definen a cultura actual e o xeito en que se relacionan nela a modernidade e a postmodernidade, c) as que poñen en liza as principais propostas filosóficas do s. XX e XXI. O enfoque é eminentemente filosófico: reflexivo, argumentativo e crítico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
C34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D6	Capacidade de xestión da información
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender a filosofía como saber específico que se ocupou de problemas que atinxen á totalidade	A1 A2 A3	B8	C14 C23 C34	D1 D14
Coñecer e comprender os problemas filosóficos no seu contexto e entender a vinculación con outras manifestacións culturais do momento	A1 A2 A3	B4 B8	C23 C34	D14
Coñecer e entender os esquemas de pensamento que estiveron e están presentes na nosa configuración mental.	A1 A2 A3	B8	C23 C34	D14
Coñecer as ideas que forxan o noso presente.	A1 A3 A5	B8	C14 C23 C34	D13 D14

Capacidade para organizar coherentemente ideas e argumentos	A3	B8	C34	D1 D3 D14
Capacidade para analizar, valorar e discutir argumentos alleos.	A3	B8		D1 D6 D14
Capacidade para interpretar criticamente os textos e para formular problemas	A3	B8	C13	D1 D14

Contidos

Topic

1.- A filosofía como pensamento que se ocupa de problemas específicos	1.- Introducción: filosofía, historia e problemas específicos
2.- As diversas respostas que se deron ao longo da historia dos problemas plantexados	2.1.- A modernidade como unha forma concreta de civilización. 2.2.- A filosofía no mundo global.
3.- Os esquemas de pensamento que configuraron o que somos.	3.1.- Filosofías do século XX. 3.2.- A posmodernidade.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Seminario	15	22	37
Seminario	8	0	8
Traballo tutelado	6	41.5	47.5
Lección maxistral	18.5	0	18.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	34	37

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Presentación do curso e explicación de como se desenvolverán as distintas actividades que debe facer o alumnado
Seminario	Información de como se desenvolven estas sesións e presentación do tema de análise, partindo dun texto ou un documento gráfico
Seminario	Entrevistas do alumnado co profesor da materia para resolver dúbidas, asesorar, etc.
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo de introdución á investigación e elaboración de material didáctico vencellado cos temas da materia de estudo
Lección maxistral	Exposición, por parte do profesorado, dos temas do programa

Atención personalizada

Methodologies Description

Traballo tutelado	Seguimento por parte do profesorado dos traballos obrigatorios que se han de realizar para superar a materia. No caso de activarse o protocolo de continxencia empregaranse os medios telemáticos de atención ó alumnado: a plataforma de teledocencia, o despacho virtual e Moovi para garantir á atención ó alumnado.
-------------------	---

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Seminario	Lectura de textos e exposición, reflexión e debate oral sobre os seus contidos.	25	A3 B8 C13 D1 C23 D3 C34 D6 D14
Traballo tutelado	Valoración do traballo de iniciación á investigación e elaboración de materiais didácticos. Serase esixente coa adecuación do resultado aos criterios esixidos para este tipo de actividade.	35	A3 B8 C13 D1 C23 D3 D6 D14
Exame de preguntas de desenvolvemento	Examen sobre o temario da materia. A xuízo do profesor/a responsable da materia, as preguntas poden ser longas, curtas e/ou tipo test.	40	A1 C23 D1 A2 D14 A3

Other comments on the Evaluation

PRIMEIRA CONVOCATORIA: O alumnado presencial e o non presencial ten que alcanzar o 50% en cada unha das probas para superar a materia. SEGUNDA CONVOCATORIA: De non superar a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas exclusivamente co exame da convocatoria de xuño-xullo. Con todo, se o alumnado presentou e superou as partes prácticas durante o curso, gardaráselle a nota para facer media co exame da convocatoria de xuño-xullo, pero non se poderán presentar as prácticas na segunda convocatoria.

AVALIACIÓN CONTINUA (ALUMNADO PRESENCIAL): Seminario (25%); Traballo tutelado (35%); Exame de preguntas de desenvolvemento (40%)

AVALIACIÓN GLOBAL (ALUMNADO NON PRESENCIAL): O alumnado que non poida asistir á clase regularmente, non poida seguir a avaliación continuada nin asistir a titorización dos traballos, realizará as seguintes probas: 1.- Unha proba de contidos teóricos (ata 4 puntos, 40%). 2.- Un traballo, a determinar polo profesor/a (ata 3,5 puntos, 35%). 3.- O resumo de dous libros, a determinar polo/a profesor/a responsable da materia (ata 2,5 puntos 25%). Para aprobar é preciso alcanzar o 50% da puntuación en cada unha das 3 probas.

Os criterios de avaliación da segunda convocatoria son os mesmos tanto para o alumnado presencial como para o non presencial. As datas oficiais de exame poden consultarse na páxina web da Facultade, no apartado de organización académica, espazo "datas de exames" (<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames/>).

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, nese curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Liotard, Jean-François, **La condición postmoderna. Informe sobre el saber**, Cátedra, 1994

Butler, Judith, **El género en disputa. El feminismo y la subversión de la identidad**, Paidós, 2007

Foucault, Michel, **Vigilar y castigar**, Siglo XXI, 2003

Toulmin, Stephen, **Cosmópolis. El trasfondo de la modernidad**, Península, 2001

Lipman, Matthew et. Al., **La filosofía en el aula**, Ediciones de la Torre, 1992

Amilburu, María, **Filosofía de la educación**, Narcea, 2012

Complementary Bibliography

Marcuse, Herbert, **El Hombre unidimensional: ensayo sobre la ideología de la sociedad industrial avanzada**, Planeta-Agostini, 1993

Peretti, Cristina e Rodríguez Marciel, Cristina (eds.), **12 pensadores (y uno más) para el siglo XXI**, Dykinson, 2014

Horkheimer, Max & Adorno, Theodor W., **Dialéctica de la Ilustración**, Trotta, 2018

Fanon, Frantz, **Los condenados de la tierra**, Txalaparta, 1999

de Beauvoir, Simone, **El segundo sexo**, Cátedra, 2017

Latouche, Serge & Harpagès Didier, **La hora del decrecimiento**, Octaedro, 2011

Horta, Óscar, **Na defensa dos animais**, Axóuxere, 2019

Arribas, Brais, **Vir a menos: crítica da razón nihilista**, Axóuxere, 2019

Arribas, Brais, **Transhumanismo**, Euseino?, 2021

hooks, bell, **Enseñar a transgredir**, Capitán Swing, 2021

Ilich, Iván, **La sociedad desescolarizada**, Godot, 2011

Dewey, John, **Democracia y educación**, Morata, 2004

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Socioloxía: Socioloxía da educación**

Subject	Socioloxía: Socioloxía da educación			
Code	P02G120V01105			
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator	Pérez Freire, Silvia			
Lecturers	Pérez Freire, Silvia Traba Díaz, Amada Trabada Crende, José Elías			
E-mail	silviapf@uvigo.gal			
Web				
General description	<p>Materia básica na formación inicial do profesorado de Educación Primaria, imprescindible para que as e os futuros docentes comprendan a complexidade dos procesos e relacións educativas.</p> <p>A reflexión que se fai nesta materia debería contribuír a unha praxe docente racional e consciente. Os contidos céntranse fundamentalmente no proceso de socialización e nas súas axencias e ámbitos principais, e, nomeadamente, na escolarización nas sociedades modernas; mais tamén se dá a debida importancia aos aspectos xerais da disciplina sociolóxica.</p> <p>O programa pretende achegar as dimensións estruturais e ideolóxicas que preceden, condicionan e entrelazan os procesos educativos. Preténdese:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Abordar os aspectos sociais -non pedagóxicos nin didácticos- implicados na educación. - Contextualizar os procesos educativos no seu medio social e histórico, nomeadamente na actualidade, reflexionando sobre os profundos cambios sociais actuais. - Adquirir coñecementos básicos de Socioloxía e poder usar as súas achegas teóricas como ferramentas de análise e comprensión da realidade social e educativa. - Incorporar coñecementos de disciplinas afíns. - Desenvolver capacidades de comprensión e análise do medio social e a capacidade de aplicación para avaliar e prever o impacto, máis alá da aula e da práctica profesional diaria, na integración da comunidade, na resolución de conflitos e na innovación educativa. 			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuír á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais

- C14 Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
- C23 Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
- C24 Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar
- C28 Valorar as ciencias como un feito cultural
- C29 Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
- C31 Comprender os principios básicos das ciencias sociais
- C37 Desenvolver e evaluar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
- C48 Fomentar a lectura e animar a escribir
- C63 Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias
- C64 Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
- C66 Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
- D1 Capacidade de análise e síntese
- D2 Capacidade de organización e planificación
- D3 Comunicación oral e escrita na lingua materna
- D5 Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
- D6 Capacidade de xestión da información
- D7 Resolución de problemas
- D8 Toma de decisións
- D9 Traballo en equipo
- D10 Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
- D11 Traballo nun contexto internacional
- D12 Habilidades nas relacións interpersoais
- D13 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
- D14 Razoamento crítico
- D15 Compromiso ético
- D16 Aprendizaxe autónoma
- D17 Adaptación a novas situacións
- D18 Creatividade
- D19 Lideranza
- D20 Coñecemento doutras culturas e costumes
- D21 Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning
Results

a. Poder usar as achegas teóricas da socioloxía como unha ferramenta de análise e comprensión da realidade.	A1	B5	C1	D1
	A2	B7	C10	D2
	A3	B9	C11	D3
b. Analizar a educación (primaria) como un feito social, as funcións do sistema educativo, a súas transformacións e conflitos.	A4	B11	C13	D5
	A5	B12	C14	D6
			C23	D7
c. Coñecer a evolución da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar para poder interactuar coas familias.			C24	D8
			C28	D9
			C29	D10
d. Comprender as demandas institucionais da educación (infantil) no contexto actual (familia, relacións de xénero e interxeracionais, multiculturalidade e interculturalidade, discriminación e inclusión social, desenvolvemento sostible, impacto das linguaxes visuais).			C31	D11
			C37	D12
			C48	D13
			C63	D14
e. Analizar o impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das tecnoloxías, os cambios nas relacións de xénero e interxeracionais, a multiculturalidade e a interculturalidade, a discriminación e inclusión social e o desenvolvemento sostible.			C64	D15
			C66	D16
				D17
				D18
f. Poder levar a cabo e avaliar as accións dentro e fóra dos centro educativos destinadas á formación cidadá.				D19
				D20
				D21
g. Descubrir os aspectos sociais non pedagóxicos implicados nos procesos educativos (conxuntura económica, evolución do mercado de traballo, transformacións sociais...).				
h. Adquirir destrezas para recabar información e analizala sobre os puntos anteriores a través do traballo autónomo e en equipo.				
i. Comprensión de textos complexos, resumir e articular información complexa ou de fontes diferentes.				
j. Competencias para tarefas colaboradoras: capacidade de escoitar e comprender os demais, capacidade para facerse entender (oral, escrita), adaptación e calendarios de traballo e a cumprimentación das tarefas e os tempos, adaptar e reorganizar o traballo, asumir a responsabilidade propia e do grupo				

Contidos

Topic

TEMA 1.- A perspectiva sociolóxica: perspectivas teóricas e conceptos básicos. Apéndice metodolóxico	A perspectiva teórica da Socioloxía
	<ul style="list-style-type: none"> - Perspectiva sociolóxica, perspectiva global e perspectiva sociolóxica na vida cotiá. A Socioloxía como ciencia: orixes e desenvolvemento. - Teoría sociolóxica: principais paradigmas e novas perspectivas, nomeadamente perspectiva de xénero e feminista. O debate entre estrutura e acción
	<p>Conceptos básicos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Que entendemos por sociedade, evolución e tipos de sociedade - Individuo e sociedade, achegas da socioloxía clásica: Marx, Weber e Durkheim (conflito, racionalización, función, anomia) - Cultura: conceptualización, diversidade cultural, subcultura e contracultura; multiculturalidade e interculturalidade. Símbolos, valores, normas, desviación e control social - Estrutura social e interacción (status e rol) - Estratificación social: clase, xénero e etnia - Grupos e organizacións
	<p>Apéndice metodolóxico básico para a realización do proxecto de investigación:</p> <p>Metodoloxía, nocións básicas para o traballo de investigación: a definición do problema, as achegas teóricas, a formulación da hipótese, a escollo do deseño (distinción métodos e ferramentas básicas), recollida e compilación dos datos, interpretación dos resultados, elaboración de informe.</p>

TEMA 2.- Socioloxía da familia e da infancia.
Socialización, perspectiva teórica e axentes principais

Que é a socialización? Concepto, proceso, teorías e axentes principais.
Análise sociolóxica da familia

- Que son as familias? Definición, natureza e evolución histórica
- Principais perspectivas teóricas: funcións, desigualdade, patriarcado e análise micro.
- A transformación da institución familiar na actualidade, diversidade de modelos fronte ao modelo tradicional.
- A cara escura das familias, a violencia intrafamiliar e a violencia de xénero

Análise sociolóxica da infancia

- A construción social da infancia, as perspectivas teóricas sobre a infancia, a infancia maltratada e excluída, a infancia postmoderna
- A socialización na infancia no marco da familia e da escola. Os modelos de socialización familiar, a relación familia-escola. A socialización no xénero como exemplo de socialización diferencial e de transformación

TEMA 3.- Contexto social, cambios sociodemográficos e acceso ao mercado de traballo. Políticas educativas

O contexto social actual, cambio e transformación acelerada. Sociedade transformacional e líquida

- Cambios sociodemográficos: natalidade, esperanza de vida, acceso ao mercado de traballo, ... e como afectan estes cambios na estrutura social e na construción social das categorías de idade e de xénero, así como no consumo ou nas migracións, ...)
- Relación entre sistema social e sistema educativo, xenealoxía do sistema escolar -Características comúns e xerais dos sistemas educativos (xeneralidade, obrigatoriedade, ramificación, burocratización)
- A eficacia da socialización escolar e o acceso ao mercado de traballo. Políticas educativas, innovación e reforma, con referencia á necesidade da coeducación.

Apéndice coas explicacións teóricas da relación entre educación e sociedade: da chegada dos clásicos aos paradigmas actuais. De especial interese para o marco teórico dos proxectos de investigación

TEMA 4.- Educación e cidadanía

- A estratificación social e as súas consecuencias no sistema educativo, nos grupos sociais e nos individuos: discriminación, inclusión/exclusión social, participación na vida política e económica
- A teoría sociolóxica aborda a desigualdade
- A relación entre clase social e educación
- O xénero como categoría relevante na desigualdade educativa. A división sexual do traballo e o sexismo no currículo e na interacción. A necesidade da coeducación e da educación afectivo sexual.
- A diversidade cultural e a interculturalidade como reto para os sistemas educativos actuais sociedade global.

TEMA 5.- As funcións sociais do sistema educativo

- A socialización para o traballo como elemento fundamental da relación entre a escola e a sociedade
- A importancia da formación cívica nunha sociedade democrática
- A socialización para o consumo e o patriarcado no noso modelo
- A construción do consenso social a través da educación escolar
- A creación de identidade nacional
- A regulación do mercado de traballo
- A custodia da infancia.

TEMA 6.- Cultura e educación: culturas familiares e cultura escolar. Currículo oculto e socialización

- Que é o currículo dende a perspectiva sociolóxica: expreso, evidente, visible, oculto, invisible, omitido; saberes, hábitos, espazos e tempos, a organización escolar como elemento esencial na análise do currículo
- As relacións sociais do proceso educativo: inculcación, selección/omisión, segregación/inclusión

A relación entre educación familiar, demandas da comunidade e práctica na escola.

- Os negos de xénero, de clase e étnicos no sistema educativo, e os factores sociais de rendemento escolar relacionados con eles.

Achegas teóricas relevantes:

- A reprodución cultural e social na escola
- A violencia simbólica.
- Lingua e currículo
- A escola aparello de poder disciplinario

TEMA 7.- Socioloxía da interacción na aula. currículo oculto e socialización na aula e no centro. Resolución de conflitos

- A análise sociolóxica do profesorado. A feminización da profesión docente.
- A aula como microsociedade: significación social da aula e da relación educativa, poder e estratificación: xénero, clase e etnia
- A aula como marco de comportamento: negociación, estigma e resistencia.
- A comunicación na aula e a constitución do individuo illado
- Resolución de conflitos: aprender a recoñecer e a amar na escola, a importancia da educación afectiva a da aplicación de modelos integradores baseados no concepto de construción social.

TEMA 8.- A escola debe responder a o novo modelo de sociedade. O impacto das TIC na educación

- A revolución das TIC e a sociedade da información, impacto na economía, na democracia, nas relacións sociais, a creación de novas culturas e os novos riscos.
- O impacto das linguaxes audiovisuais e das pantallas na socialización, xénero e uso das TIC.
- Sinerxías e oportunidades das TIC para transformar o modelo educativo, novos contornos de aprendizaxe e de relación, a transformación do espazo/tempo; eliminación de algunhas barreiras no acceso á educación.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	10	20	30
Presentación	7.5	6.5	14
Foros de discusión	0	3	3
Resolución de problemas de forma autónoma	0	16	16
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	4	0	4
Seminario	6	12	18
Actividades introdutorias	2	0	2
Estudo previo	0	20	20
Lección maxistral	10	0	10
Resolución de problemas	10	20	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Cartafol/dossier	1	0	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Traballo tutelado	<p>☐ Descrición: actividades que realiza o alumnado, algúns exemplos poden ser: -Recensións sobre artigos científicos de actualidade - análise de documentos audiovisuais -Traballos monográficos -Procura de información en publicacións, bases de datos, artigos, libros ☐ sobre un tema en concreto. -Proxectos: deseño e desenvolvemento dun traballo de investigación en grupo (aula b) que inclúa parte ou todas as actividades precedentes.</p> <p>Quen se encargue da docencia acoutará e aceptará os temas de estudo propostos polo alumnado. Realizará o seguimento do traballo e avaliará o proceso e o resultado final.</p> <p>☐ O obxectivo é adquirir e consolidar coñecementos e formar parte fundamental do traballo que se avalia.</p> <p>☐ Modalidade: autónoma e guiada ☐ Natureza: práctica. ☐ Escenario: aula, despacho e rede</p> <p>Realizarase en grupo reducido</p> <p>O alumnado realizará o traballo a partir do guión proporcionado pola/o docente, dispoñendo das sesións de prácticas (horas B) e das sesións de tutoría para facilitar o seguimento do seu traballo.</p>
Presentación	<p>☐ Descrición: Neste apartado terase en conta a presentación pública dos traballos tutelados, así como a presentación e debate ou posta en común en aula dos exercizos e dos seminarios. polo tanto neste apartado é no que se valoran especificamente as competencias relacionadas coa comunicación e a participación nas aulas A, na presentación pública da memoria do proxecto de investigación, e nos seminarios das horas C.</p>
Foros de discusión	<p>☐ Descrición: esta é unha actividade que se realizaría a través das redes de comunicación creadas polo propio alumnado na que poderán debater e intercambiar informacións e opinións de interese para o desenvolvemento teórico e práctico da materia</p> <p>☐ Obxectivos: Coordinar e acordar as prioridades para o traballo de seminario Abrir perspectivas e temas e traballar e consolidar coñecementos. Cuestionar(se) opinións persoais e posibles prexuízos Desenvolver habilidades comunicativas</p> <p>☐ Modalidade: autónoma ☐ Natureza: práctica ☐ Escenario: non prescrito ☐ Grupos: grande ou reducido</p> <p>☐ Quen teña a cargo a docencia, ou incluso o alumnado, propondrá un tema de debate ou de estudo, se é preciso nomearase alguén que dinamice ou modere o foro.</p>
Resolución de problemas de forma autónoma	<p>☐ Descrición: formulación, análise, resolución individual, e de proceder debate en grupo, dun exercicio relacionado coa temática da materia de forma autónoma por parte do alumnado.</p> <p>☐ Obxectivo Reflexionar sobre as cuestións principais da materia e relacionar teoría e práctica. Introducir novos conceptos e integralos cos antigos. Consolidar coñecementos.</p> <p>Ao final de cada tema dos que compoñen a documentación básica para preparar a materia hai unha batería de cuestións ou exercicios denominadas actividades de autoavaliación, a resolución destas actividades integrará o contido do cartafol xunto coa documentación elaborada para os seminarios e outros traballos voluntarios. A/o docente poderá revisar este material que formará parte da avaliación final, tamén se poderá revisar a petición do alumnado.</p> <p>☐ Modalidade: autónoma. ☐ Natureza: teórico-práctica. ☐ Escenario: non prescrito.</p> <p>☐ Tarefas do alumnado: Resolver a cuestión ou exercicio proposto pola/o docente a partir da documentación facilitada. Aínda que as actividades se realizaren de forma autónoma, o alumnado disporá en todo momento de sesións de tutoría para que a docente poida realizar o acompañamento e seguimento desta metodoloxía.</p>

Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar) Descrición: desenvolver con axuda das TIC prácticas de búsqueda de información, manexo de ferramentas básicas para deseñar táboas e gráficas, tratamento de datos e búsqueda de fontes estatísticas.

Desenvolveranse 2 sesións ao inicio do curso en horas B, as dúas primeiras semanas, e outras 2, tamén en horas B cando o desenvolvemento dos traballos o requira, é dicir. no momento en que se trate de buscar, procesar e presentar a información para os traballos. Aproximadamente terán lugar na 2ª, 3ª, e 4ª semana de novembro.

Obxectivos:

Facilitar a correlación entre a teoría e a práctica.

Consolidar coñecementos.

Utilizar programas ou recursos informáticos.

Modalidade: guiada.

Natureza: práctica.

Escenario: aula de informática ou aula B e en grupo mediano.

Que estea a cargo desta docencia deberá elaborar e proporcionar un guión para orientar a realización do traballo e das actividades concretas en cada caso, asemade deberá facer o seguimento da evolución da actividade do alumnado.

Tarefas do alumnado: realizar a actividade proposta en tempo e forma.

Seminario

Descrición: trátase dun tipo de metodoloxía que combina o traballo autónomo co guiado de aula. Pretende profundar e ampliar o contido xeral da materia pero a través dun tema específico tratado no programa xeral da materia. O tema escollido é: Socialización, educación e xénero. Terán lugar 8 sesións de unha hora en pequeno grupo (sesións de horas C) en semanas alternas co fin de dar tempo a preparar lecturas de textos e procuras de información etc..

Obxectivo: adquirir, comunicar e consolidar coñecementos teórico-prácticos e fomentar a interactividade entre a docente e o alumnado.

Modalidade: guiada.

Natureza: práctica.

Escenario: aula ordinaria con recursos tecnolóxicos.

Grupos: reducido

Tarefas do alumnado: coordinación do grupo, xerarquización dos temas a tratar, procura de información, traballo de documentación, lectura e análise para achegalo ás demais persoas participantes no seminario.

Actividades introductorias Descrición:

Estas actividades realizaranse nas primeiras sesións nos diferentes grupos.

Están encamiñada a tomar contacto e a dar e recoller información sobre a materia e sobre o alumnado (coñecementos previos, intereses e motivacións).

Poderán presentarse curtametraxes ou outro tipo de pezas que o alumnado terá que analizar en forma de chuvia de ideas partindo dun guión proposto pola/o docente, quen preguntará sobre ideas e conceptos para coñecer o grao de afinidade e comprensión da materia.

Tamén se poderán propor cuestións ás que o alumnado terá que responder oralmente.

Asemade realizarase a presentación específica do curso: obxectivos, contidos, metodoloxía, avaliación, etc.

Obxectivo: comunicar amigablemente que se pretende atinxir con este curso e de forma somera coa materia de Socioloxía. Aclarar, no posible, a finalidade da materia e o seu interese para o alumnado.

Modalidade: guiada

Natureza: teórico/práctica

Escenario: aula ordinaria

Grupo: calquera

Tarefas do alumnado: participar activamente nas actividades propostas en aula

Estudo previo	<p>☐Descrición: sempre antes de cada sesión presencial maxistral (horas A) ou do desenvolvemento de traballo práctico (horas B) ou seminarios (horas C) o alumnado realizará as actividades previstas como previas.</p> <p>O alumnado deberá procurar, ler e traballar a documentación ou o material proposto e facilitado pola/o docente.</p> <p>Pode ser para unha actividade teórica - procura de información, análise e organización de documentación- ou a realización dunha tarefa que deba ser resolta con traballo práctico.</p> <p>☐Obxectivo: habituarse a asistir ás aulas cun mínimo de coñecementos da materia que permita avanzar a bo ritmo e compartir coñecementos para facilitar o debate en sesión maxistral, seminario ou práctica.</p> <p>A/o docente porá a disposición do alumnado o material de lectura ou as indicacións para obtelo.</p> <p>☐Modalidade: autónoma. ☐Natureza: práctica. ☐Escenario: Non prescrito. ☐Realizárase en grupo reducido ou de forma individual.</p> <p>☐Tarefas do alumnado: Procurar a documentación (bibliográfica, bases de datos, Internet, etc.) Ler a documentación facilitada polo/a docente ou obtida de forma autónoma.</p>
Lección maxistral	<p>Non se trata de realizar leccións ao uso, pois a presentación estruturada e ordenada dos temas xa está a disposición do alumnado na plataforma.</p> <p>Nos tempos dedicados á exposición a cargo da/o docente levarase a cabo a explicación e aclaracións do contido da materia: Relacionala coas sesións anteriores e posteriores Resaltar as ideas principais Aclarar aqueles puntos máis complexos Dar a palabra ao alumnado para resolver as dúbidas e ofrecer exemplos (de actualidade, reais, etc.), relacionar os novos conceptos, e asegurar a comprensión do contido empregando a exposición teórica ou a discusión e debate.</p> <p>☐Obxectivo: abrir portas a novos coñecementos ☐Modalidade: guiada, a presenza de docente é necesaria. ☐Natureza: teórica. ☐Escenario: aula ordinaria A (na que se desenvolven habitualmente as aulas).</p> <p>Recursos tecnolóxicos (malia non ser imprescindibles poderán empregarse o proxector, conexión a Internet, vídeo ou dvd).</p> <p>☐Grupos: grande.</p> <p>☐Tarefas do alumnado: participar activamente na sesión (tomar notas, tomar a palabra, contestar preguntas).</p>
Resolución de problemas	<p>☐Descrición: formulación, análise, resolución e debate de exercicios relacionados coa temática da materia.</p> <p>A docente propón, ao final de cada tema, por escrito e de forma organizada unha batería de exercicios e actividades.</p> <p>A documentación de consulta e lectura estará a disposición do alumnado e conforma a guía de orientación e análise, centra os puntos de interese, de ampliación ou de complexidade para a posterior discusión e posta en común na aula.</p> <p>En hora A realizarase un exercicio escrito por cada tema que será recollido pola docente na aula para incorporarse a avaliación.</p> <p>En todas as sesións maxistrais a docente preguntará pola realización dos exercicios de autoavaliación, polas dificultades e dúbidas atopadas e recollerá os comentarios e achegas do alumnado comentados en público. Resolveráanse na aula cantas dúbidas se presenten deste xeito.</p> <p>☐Obxectivo: Reflexionar e relacionar teoría e práctica e proporcionar feedback ao alumnado sobre o proceso de aprendizaxe. Realmente é unha peza metodolóxica integrada, que permite aprender, consolidar, ampliar, autoavaliar e avaliar, e comunicar na aula. ☐Modalidade: guiada. ☐Natureza: práctica. ☐Escenario: aula ordinaria con recursos tecnolóxicos. ☐Grupo: grande. ☐Tarefas do alumnado: o alumnado deberá resolver os exercizos propostos a partir do material de estudo facilitado pola docente. Posteriormente terá lugar unha posta en común.</p>

Methodologies	Description
Seminario	O seminario é unha metodoloxía que combina o traballo individual e de grupo, o traballo autónomo e o guiado en aula C. Con esta atención preténdese guiar e avaliar o proceso de aprendizaxe e o progreso do alumnado, tanto no plano teórico como práctico: pescudas, recompilación, análise, opinión, presentación, debate en aula C, etc. O seguimento consignarase nas fichas individuais e tamén con referencia ao grupo C no que se integre cada alumna/o durante o desenvolvemento das aulas C. A docente proporá temas de traballo e será o alumnado quen decida a súa concreción de acordo cos seus intereses ou relevancia. A docente indica o marco teórico para traballar, e, sobre el, o grupo deberá tomar decisións, coordinarse na distribución de tarefas e definir o que se vai presentar en aula.
Resolución de problemas	Ao final de cada tema, e de forma voluntaria para o alumnado, levarase a cabo unha pequena proba de coñecemento que permitirá ir recompilando información de cada alumna/o sobre a evolución da adquisición de competencias cognitivas. Estas probas retroalimentan a información, xa que lle serán devoltas ao alumnado coas indicacións pertinentes. Ademais permiten realizar avaliación de proceso e son unha ferramenta útil para conseguir que o alumnado teña a materia ao día e non acumule temas sen traballar, pois a superación destas probas permitirá acadar unha avaliación positiva nesa parte da materia sen ter que realizar outra proba de coñecemento.
Foros de discusión	Esta atención permite que o alumnado resolva de forma autónoma a coordinación necesaria para o traballo de aulas B e C. No B estará formado polo grupo de proxecto e no C polo grupo de aula, que é reducido, aproximadamente 12 persoas. Deberan conformar unha rede de traballo a través de Internet con todos os compoñentes. O foro permitirá debater o necesario para acordar temas, priorizar o desenvolvemento, acordar quen intervirá na aula e sobre que, ... É un tipo de traballo autónomo do grupo, e quen se encargue da docencia deberá garantir que existe, que se comunican todos os membros e tomará nota do resultado dos debates e decisións.
Resolución de problemas de forma autónoma	Con esta atención, que se poderá desenvolver en aula (A,B e C) e nas titorías individuais e de grupo, preténdese estimular o alumnado a profundar e consolidar os coñecementos que ofrece a materia. A base para esta atención está na proposta de actividades que se fai ao final de cada tema. O alumnado poderá decidir que actividades realiza segundo os seus intereses ou relevancia, e despois poderá contrastar co grupo o resultado ou traballalo en titoría coa docente para mellorar as competencias cognitivas e metodolóxicas. Estes exercicios formarán parte da documentación compilada para o cartafol.
Actividades introductorias	Con esta atención preténdese aclarar todo o necesario para desenvolver correctamente o traballo de curso. En cada tipo de aula (A, B, C), por ser diferente, levaranse a cabo as necesarias explicacións sobre contidos, metodoloxía e avaliación, dando a palabra ao alumnado para que poida preguntar o que considere oportuno. Na primeira parte da intervención poderanse empregar estratexias que permitan coñecer aproximadamente o grao de familiaridade do alumnado coa materia e coas metodoloxías que se van aplicar. Poderanse realizar tormentas de ideas, visionar algunha peza audiovisual e logo ter un coloquio sobre ela, realizar a presentación do alumnado facendo algún tipo de precisión, ou calquera outra estratexia de iniciación á materia.
Traballo tutelado	A atención céntrase na orientación para o deseño teórico e metodolóxico e no seguimento da realización do proxecto de investigación que o alumnado debe realizar en grupo. Esta atención levarase a cabo fundamentalmente no transcurso das aulas B que teñen como obxectivo específico acadar as destrezas básicas na praxe metodolóxica e tamén en destrezas tecnolóxicas, lingüísticas e colaboradoras. Levarase a cabo na aula B atendendo grupo por grupo, no despacho e a través de correo electrónico.
Presentación	Descrición: todos os traballos tutelados nas sesións prácticas deben ser presentados en público a todo o grupo en sesións habilitadas a tal efecto ao final do cuadrimestre. Teráse en conta a habilidade para comunicar e a capacidade de captar a atención do público así como a capacidade de síntese e os recursos empregados. Tamén se poden expoñer, pero non é obrigatorio, outros traballos que se vaian realizando de forma voluntaria polo alumnado. Estas exposicións consistirán en presentar un tema concreto ou un traballo (previa presentación escrita na que se avaliará o contido). Trátase dunha metodoloxía que traballa unha competencia nuclear e transversal cuxo obxectivo é aprender a comunicar. Os traballos expoñeranse en grupo -os que se realicen en grupo- ou individualmente os que se fagan de forma con carácter voluntario. As presentacións serán avaliadas en función dos criterios previamente establecidos, podendo incluso integrar a avaliación criterios e cualificacións incorporados polo alumnado. Modalidade: guiada Natureza: práctica Escenario: aula ordinaria que conta con recursos tecnolóxicos (canón de proxección, transparencias, conexión a Internet, vídeo ou DVDs, etc). Grupo: grande, mediano ou reducido. Tarefas do alumnado: Expoñer o traballo publicamente. Defendelo, é dicir, debe responder ás preguntas e posibles críticas construtivas de colegas e docentes. Poderanse explicar na parte final da exposición os problemas e obstáculos xurdidos durante a elaboración do traballo.

Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Esta atención pretende que o alumnado adestre no uso dos recursos que ofrecen as TIC: procura de información, manexo de ferramentas básicas para deseñar táboas e gráficas, tratamento de datos e busca de fontes. Respecto da procura de información e valoración e cita de fontes, o alumnado deberá realizar obrigatoriamente o curso que ofrece a biblioteca do campus. Para adestrar en tratamento de datos e elaboración de gráficas e cadros a atención levarase a cabo na aula en hora B e C ou na titoría.
Estudo previo	Quen teña o encargo da docencia porá a disposición do alumnado dende o inicio de curso a documentación necesaria para realizar o traballo previo ás sesións A, B ou C. Esta atención permitirá que o alumnado poida asistir ás aulas cun coñecemento previo do que se vai tratar e polo tanto poderá formular dúbidas e preguntas con maior acerto, ou mesmo debater sobre o que se está aprendendo. O alumnado debe ler a documentación ou o material proposto e facilitado pola/o docente. Pode ser para unha actividade teórica - procura de información, análise e organización de documentación- ou a realización dunha tarefa que deba ser resolta con traballo práctico.
Lección maxistral	Con esta atención non se pretende realizar leccións nas que a relación docente alumnado sexa xerárquica e unidireccional. Para evitar isto a presentación estruturada e ordenada dos temas xa está a disposición do alumnado na plataforma Faitic, de modo que o alumnado pode e debe lela con anterioridade, e dese modo ten xa un punto de partida para poder reflexionar e participar na aula. Non obstante, nos tempos dedicados á exposición a cargo da/o docente levarase a cabo a explicación e aclaracións do contido da materia que o alumnado considere de maior interés pola súa relevancia ou complexidade. En todo caso hai un guión estándar que consiste en: relacionar o contido do tema co marco global da materia, resaltar as ideas principais, aclarar aqueles puntos máis complexos, dar a palabra ao alumnado para resolver as dúbidas e ofrecer exemplos (de actualidade, reais, etc.), relacionar os novos conceptos, e asegurar a comprensión do contido empregando a exposición teórica ou a discusión e debate.
Tests	Description
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumnado poderá facer de xeito voluntario unha proba de resposta longa, con acceso a información durante o desenvolvemento da mesma, co obxectivo de subir a cualificación final. Poderá realizala o alumnado que acade unha cualificación superior ou igual a notable 8. Esta proba dará a oportunidade de acceder ao sobresaliente ou matrícula de honra. A proba desenvolverase na data de exame final oficial.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Esta atención permitirá (ao alumnado e á docente) ter información semanal sobre o desenvolvemento da aprendizaxe da materia. O contido será sobre o máis importante de cada tema e a resposta curta permite obter información sobre se se van acadando as destrezas cognitivas requiridas. As explicacións en aula A son importantes para resolver dúbidas e as probas realizaranse nas horas A. a superación destas probas permite acadar a cualificación positiva sen ter que realizar o exame final.
Cartafol/dossier	Con esta atención preténdese estimular o alumnado para traballar aquelas destrezas máis febles que cada quen identifique, tanto no plano cognitivo como metodolóxico, lingüístico ou tecnolóxico. A docente ofrece unha batería de propostas en forma de pescudas, reflexións, análises de pezas documentais literarias ou de imaxe, etc. e será o propio alumnado quen decida que e canto facer. Todo este traballo formará parte dun cartafol/dossier persoal que se poderá mostrar e consultar coa docente, quen propondrá melloras e orientacións. Este cartafol poderá formar parte da documentación a ter en conta para a avaliación final.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Traballo tutelado	Esta metodoloxía está pensada para poñer en práctica os coñecementos adquiridos e activar as capacidades que permiten acadar competencias de aplicación á realidade. O traballo será realizado en pequeno grupo, guiado, avaliado en proceso e avaliado en resultado. A base sobre a que se aplican os criterios de avaliación é a das competencias da materia a través da participación do alumnado nas sesións de introdución e de seguemento e a memoria onde se recolle o traballo realizado.	25	A1 B5 C13 D1 A2 B11 C24 D2 A3 B12 C28 D3 A4 C29 D5 A5 C31 D6 C64 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
Presentación	Neste apartado terase en conta a presentación pública dos traballos tutelados, así como a presentación e debate ou posta en común en aula dos exercizos e dos seminarios. polo tanto neste apartado é no que se valoran especificamente as competencias relacionadas coa comunicación e a participación nas aulas A, na presentación pública da memoria do proxecto de investigación, e nos seminarios das horas C.	15	A1 C10 D3 A2 C63 D5 A4 D6 A5 D11 D17 D21
Resolución de problemas de forma autónoma	Esta metodoloxía, de carácter voluntario, está pensada para aquelas persoas que desexen afondar un pouco máis nos temas. No material preparado pola docente fanse suxestións que orientan ao alumnado para este fin, podendo tamén o propio alumnado afondar en aspectos que non estean suxeridos pola docente. Este traballo voluntario pasará a formar parte do cartafol individual do alumnado e permitirá sumar para a avaliación final.	5	A1 B11 C13 D1 A3 B12 C14 D3 A5 C28 D15 C66 D21
Seminario	Cada grupo C terá 8 sesións en seminario (horas C) ao longo do cuadrimestre. Para o seu desenvolvemento será preciso que o alumnado se coordine, se documente e traballe previamente, individualmente e en grupo, coas lecturas e indicacións propostas. Nas sesións de seminario cada participante intervirá presentando as conclusións ás que chegara, de modo que se comparta o coñecemento e que se debata en grupo.	15	A1 B11 C13 D1 A2 C37 D2 A3 C48 D3 A4 C64 D8 A5 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17
Resolución de problemas e/ou exercicios	Durante o desenvolvemento do curso realizaranse, de xeito voluntario por parte do alumnado, 10 probas de coñecemento de resposta curta sen apoio de apuntamentos nin material de consulta. Quen non desexe realizalas debe renunciar a esa posibilidade expresamente e comunicarllo á docente. Nese caso deberá realizar obrigatoriamente a proba de coñecemento na data do exame final pero sie apoio de material de consulta. Para a realización das probas tomarase como base os contidos dos temas e os exercicios propostos ao final de cada tema. As probas de resposta curta serán avaliadas de inmediato e devoltas ao alumnado para a súa comprobación e comentario en aula. permiten manter o ritmo de traballo e a retroalimentación respecto do resultado. De superarse estas probas non será necesario facer ningunha outra proba de coñecemento. Para iso non deben suspenderse máis de 4 por debaixo de 4, ou máis de 3 por debaixo de 3.5. O total de suspensos que se poderán acumular con estas cualificacións non deberá ser superior ao 40%.	30	A1 B7 C1 D19 A5 B9 C10 B12 C11 C13 C14 C28 C31 C37 C66

Cartafol/dossier	O cartafol é de realización voluntaria e persoal, flexible segundo os intereses e necesidades da cada alumna/o. No cartafol irase plasmando o traballado realizado durante o curso: resolución de exercicios de entre os recomendados ao final de cada tema, pescudas, recensións, cometarios sobre vídeos e películas, ..., nel poderanse incluír elementos concernintes ao traballo de aula A, B ou C. Por exemplo, pódense incluír aspectos concretos relacionados co traballo de investigación tutelado de grupo que non teñan cabida na memoria. O cartafol poderase ir revisando na titoría ao longo do cuadrimestre por solicitude do alumnado ou da docente.	5	A1 B7 C1 D1 A2 B9 C10 D3 A3 B11 C13 D12 A5 B12 C14 D13 C31 D14 C37 D19 C64 D21 C66
Exame de preguntas de desenvolvemento	A proba presencial de resposta longa (desenvolvemento dun tema ou dun cometario de texto) ten carácter voluntario e marcará a diferenza entre o notable e o sobresaliente ou a MH. Terá lugar na data da proba final oficial. Disporase de dúas horas para a súa realización e poderanse consultar materiais como o cartafol ou outras lecturas de consulta. Nesta data oficial final participarán tamén as persoas que non acadaran unha avaliación continúa positiva ao longo do desenvolvemento do cuadrimestre ou as que renunciásen expresamente a facelas. neste caso o tipo de proba será unha mestura de preguntas curtas e longas sen apoio de materiais de consulta. Tamén disporán de dúas horas para o seu desenvolvemento. Neste caso deberase acadar unha cualificación que permita facer media coas demais partes da materia, podendo chegar ata o 30% previsto para a avaliación continua coas probas de resposta curta.	5	A1 B7 C1 D1 A3 B9 C10 D3 A4 B12 C11 D13 A5 C13 D14 C14 D19 C28 D21 C31 C37 C66

Other comments on the Evaluation

Para superar a materia é imprescindible: cumprir os prazos de traballo establecidos, superar a avaliación global ou continua, a(s) proba(s) de contidos teóricos e a memoria final do traballo.

O alumnado debe ter en conta que nesta materia faise máis fincapé nos aspectos reflexivos que nos memorísticos.

A segunda convocatoria terá os mesmos requisitos, de tal maneira que as partes superadas na primeira non hai que repetilas.

As datas dos exames poderanse consultar na web da facultade: fcee.uvigo.es/gl/docencia/exames

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Fernández Palomares, Francisco (coordinador), **Sociología de la educación.**, Pearson, 2003

Fernández Enguita, Mariano, **Educación en tiempos inciertos**, Morata, 2001

Fernández Enguita, Mariano (editor), **Sociología de la Educación**, Ariel referencia, 1999

Macionis, John J. & Plummer, Ken, **Sociología**, Prentice Hall, 2005

Complementary Bibliography

Pérez-Díaz, Víctor e Rodríguez, Juan C., **La educación general en España**, Fundación Santillana, 2003

Varela, Julia, **Las reformas educativas a debate**, Morata, 2007

Viniegra, L., **Atando teoría y práctica en la labor docente**, Paidós, 2004

VVAA, **Investigación-acción, reflexión crítica sobre la práctica educativa**, Eduforma, 2007

Willis, Paul, **Aprendiendo a trabajar: como los chicos de la clase obrera consiguen trabajos de clase obrera**, Akal, 1988

Santos Guerra (coordinador), **El harén pedagógico. Perspectiva de género en la organización escolar**, Graó, 2000

Steimberg y Kinchelore (compiladores), **Cultura infantil y multinacionales**, Morata, 2000

Volker, Joan, **El nacimiento de dos hermanos gemelos: el sociólogo y el maestro de escuela**, Península, 1975

Miedziam, Myriam, **Chicos son hombres serán: cómo romper los lazos entre masculinidad y violencia**, Horas y horas, 1996

Muel, Francine, **La escuela obligatoria y la invención de la infancia anormal en Espacios de poder**, Ediciones de la Piqueta, 1991

Fernández Enguita, Mariano, **La escuela a examen**, Pirámide., 1999

Fernández Enguita, Mariano, **La profesión docente y la comunidad escolar**, Morata, 1999

Foucault, Michel, **Vigilar y castigar**, Siglo XXI, 1984

Laval, Christian, **La escuela no es una empresa. El neoliberalismo al asalto de la escuela pública**, Paidós, 2004

Appel, Michel W., **Educación como "Dios manda"**, Paidós, 2006

<http://www.un.org/>, **Naciones Unidas**,

http://www.oneworld.net, **One World**,

<http://www.europa.eu.int/index-en.htm>, **Unión Europea**,

<http://portal.unesco.org/>, **UNESCO**,

OCDE, **Escuelas y calidad de la enseñanza Informe internacional**, MEC/Paidós, 1990

Pérez-Díaz, Víctor e Rodríguez, Juan C., **Educación superior y futuro de España**, Fundación Santillana, 2001

www.ine.es, **Instituto Nacional de Estadística**,

http://www.consellodacultura.org, **Consello da Cultura Galega**,

Iglesias Álvarez, Ana, **Falar galego: No veo por que. Aproximación cualitativa á situación sociolingüística de Galicia**, Xerais, 2002

www.ige.eu/web/index., **Instituto Galego de Estatística**,

faitic.uvigo.es/index., **Universidade de Vigo**,

www.csic.es/, **CSIC**,

www.migualdad.es/mujer/, **Instituto de la Mujer. La mujer en cifras**,

sgi.xunta.es/publdida.html -, **Servizo de Igualdade (Galicia)**,

www.oecd.org/document, **OCDE**,

www.cervantesvirtual.com/, **Biblioteca Virtual Cervantes**,

www.educarm.es/templates/portal/images/ficheros/revistaEducarm/, **REDINET (Información educativa)**,

www.sc.ehu.es/sfwseec/basedatos.htm -, **ERIC (Centro de recursos educativos)**,

www.plazayvaldes.es/libro/diccionario-critico-de-ciencias-sociales/1249/, **Diccionario crítico de Ciencias Sociales**,

www.injuve.mtas.es/injuve/portal.portal.action, **INJUVE (Instituto de la Juventud de España)**,

http://webs.uvigo.es/hcastro/guias/guia_dep08.html, **Como realizar un traballo académico**,

Hernández Sapiéri, **Metodología de investigación**, Mc.Graw-Hill, 1997

Bauman, Zygmunt, **Amor líquido: acerca de la fragilidad de los vínculos humanos**, FCE, 2005

Illich, Ivan, **La convivencialidad**, Virus, 2011

Rendueles, César, **Sociofobia: el cambio político en la era de la utopía digital**, Capitan Swing, 2013

Carrasco, Cristina, **El Trabajo de cuidados**, Los libros de la Catarata, 2011

Sennett, Richard, **La corrosión del carácter**, Anagrama, 2000

Hunt, Lynn, **La invención de los derechos humanos**, Tusquets, 2009

Renau, Mª Dolors (Ed.), **Como aprender a amar en la escuela**, La catarata, 2012

Tonucci, Francesco, **Peligro, niños**, Graó, 2012

Acaso, María, **Pedagogías invisibles. El espacio del aula como discurso**, La catarata, 2012

Imbermom, F. Jarauta, B. (Coord.), **Pensando el futuro de la educación**, Graó, 2012

Oliveira, Chis e Traba, Amada, **ám@me. Pensar o amor no século XXI**, Galaxia, 2018

Durán, José y Duque, Eduardo, **Las transformaciones de la educación: De la tradición a la modernidad hasta la incertidumbre actual**, Dykinson, 2019

Recomendacións

Other comments

Recoméndase encarecidamente que se lea esta guía con atención para poder aclarar as dúbidas xa na sesión de presentación da materia o primeiro día e non pasemos o curso aclarando cuestións que xa están recollidas neste documento.

Recoméndase poñer atención á documentación que se sube á plataforma virtual FAITIC. Nela están desenvolvidos os temas, esquemas de traballo, fichas e guións para realizar comentarios e outros traballos voluntarios, guías (como a de análise de películas con perspectiva sociolóxica), novas, anuncios, calendario previsto de realización do programa e datas das probas de avaliación.

Ningún traballo tutelado vai darse por finalizado ata que non acade a cualificación de apto.

Débase pór atención á bibliografía máis ampliada e as bases de datos importantes para o desenvolvemento dos traballos e dos proxectos de investigación.

Recoméndase ver os vídeos, documentais e filmes que se propoñen nos diversos temas, pois contribúen a abrir o foco e a mellorar a comprensión da materia.

Tamén é importante ler a prensa e estar ao tanto dos acontecementos, e ter unha actitude aberta, curiosa e crítica ante o mundo.

Polo tipo de abordaxe que se fai na materia dáselle moita máis importancia aos aspectos reflexivos que aos memorísticos.

A segunda convocatoria terá os mesmos requirimentos, de tal maneira que as partes superadas na primeira non hai que repetilas.

En caso de non poder asistir establecerase un sistema de traballo en titoría que permita solventar esta situación sen menoscabo do cumprimento de todos os resultados e de acadar todas as competencias establecidas na guía.

IDENTIFYING DATA**Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria**

Subject	Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria			
Code	P02G120V01201			
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Galego			
Department	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinator	Pino Juste, Margarita Rosa			
Lecturers	Pino Juste, Margarita Rosa			
E-mail	mpino@uvigo.es			
Web	http://webs/uvigo.es/mpino			
General description	<p>O curriculum é o eixo sobre o que se desenvolve o labor educativo, tanto nos seus aspectos concetuais (concepcións, compoñentes, niveis, etc.) como nos procedimentais (procesos de deseño, posta en práctica, avaliación, etc.), de aí que figure como de formación básica unha materia que aborde a citada temática. A materia adecúase ao perfil profesional e académico da titulación nos seguintes aspectos:</p> <p>(a) En relación coa temática referida ao currículo</p> <ul style="list-style-type: none">- En termos xerais, asesoramento grupal e individual sobre calquera aspecto relacionado co ámbito curricular- Especificamente, o relacionado co deseño e avaliación de programas educativos, de unidades didácticas, de materiais e actividades, así como de documentos de centro. <p>(b) En relación coa temática referida á innovación educativa e investigación</p> <ul style="list-style-type: none">- Deseño, aplicación e avaliación de prácticas educativas innovadoras- Elaboración de informes utilizando diferentes formatos para divulgar innovacións educativas- Relación entre a innovación educativa e a investigación centrada no cambio- Utilización do sistema de referencias bibliográficas recomendadas pola APA- Coñecemento dos conceptos e procesos curriculares, así como das diferentes correntes de pensamento curricular <p>En relación ós campos profesionais nos que se proxecta:</p> <ul style="list-style-type: none">* Deseño e planificación educativa* Asesoramento a programas de innovación educativa e curricular* Asesoramento nos procesos de avaliación educativa e a súa implementación* Elaboración, deseño e actualización de programas curriculares* Deseño de materiais educativos e curriculares* Formación de docentes en procesos de ensino-aprendizaxe* Asesoramento en plans formativos para organizacións e empresas <p>En virtude da aprobación dos Proxectos de Innovación Docente en Centros da Universidade De Vigo donde están involucradas 5 materias dos títulos de Educación Infantil e Educación Primaria e alumnado de diferentes cursos esta materia pretende una planificación interdisciplinar que permita ó alumnado experimentar un cambio metodolóxico que lles facilite una aprendizaxe por competencias para adaptarse a unha sociedade en constante cambio.</p> <p>O obxectivo deste proxecto é: Analizar a posibilidade de establecer unha estrutura curricular específica no currículo do profesorado de educación infantil e primaria mediante unha experiencia piloto que permita establecer a viabilidade da nova planificación educativa vinculando o deseño do currículo nas distintas disciplinas. Esta estrutura trata de converter o proceso de ensino nunha aprendizaxe funcional, de tal xeito que o futuro docente traballe cunha metodoloxía interdisciplinar que despois deberá aplicarse na aula.</p>			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro

B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
C16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C18	Participar na definición do proxecto educativo e na actividade xeral do centro atendendo a criterios de xestión de calidade
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D6	Capacidade de xestión da información
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D22	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe en o aula atendendo a as necesidades de os estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.	A4	B1 B8 B9 B11	C8 C16	D1 D8 D9 D14 D15 D18 D22
Seleccionar, desenvolver e avaliar contidos do curriculum mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	A3 A4	B1 B8 B9	C14 C16	D1 D2 D8 D14 D15
Analizar e comprender os procesos educativos na aula e fora de ela relativos ó periodo de 6-12 anos.	A5	B1 B8	C7 C15	D1 D8 D13 D14
Preparar, seleccionar ou construír materiais didácticos e utilízalos nos marcos específicos das distintas disciplinas atendendo aos principios teóricos básicos da globalización e a súa aplicación ás etapas de Educación Primaria.	A3 A4	B1 B4 B10 B11	C8 C9 C16 C17	D1 D2 D8 D14

Desenvolver a capacidade para recopilar, analizar, elaborar, crear, seleccionar e avaliar materiais curriculares apropiados ás características do alumno de Educación Primaria.	A3 A4 B9	B4 B8 C11	C8 C9 C14 C16 C17	D1 D8 D14 D15 D16 D17 D18
Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensinanza-aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias precisas.	A5	B1 B4	C8 C9 C16 C18	D1 D8 D13 D14 D15
Utilizar a avaliación, na súa función propiamente pedagóxica e non meramente acreditativa, como elemento regulador e promotor da ensinanza, da aprendizaxe e da súa propia formación.	A5	B1 B5	C9 C11 C13 C14 C16 C18	D1 D6 D8 D14 D15 D22
Potenciar o rendimento académico dos alumnos e o seu progreso escolar, no marco dunha educación integral.	A2 A3	B2 B8	C16 C17	D1 D2
Asumir a necesidade dun desenvolvemento integral continuo, mediante a autoavaliación da propia práctica.	A5	B8 B9 B12	C13 C18	D1 D6 D8 D14 D15

Contidos

Topic	
Cara unha conceptualización da Didáctica Xeral. Estructura disciplinar.	Aproximación o concepto de Didáctica. A Didáctica como Ciencia Social e como Ciencia da Educación. Ubicación da didáctica nas ciencias da educación. Desenvolvemento histórico da didáctica. Panorama actual da Didáctica. A Investigación Didáctica. Construción do coñecemento didáctico. Paradigmas de investigación didáctica. Enfoque positivista da Didáctica. Enfoque interpretativo da Didáctica. Enfoque crítico da Didáctica. A investigación no campo da didáctica. Proceso e fases da investigación.
A Didáctica como campo semántico: Estructura conceptual	O obxecto de estudo da Didáctica: A Ensinanza. O aprendizaxe. A Formación. A Instrución. A didáctica como tenoloxía e práctica. Teorías e modelos Curriculares
Didáctica como campo de intervención: estrutura operativa	O Concepto e tipos currículo. Componentes do currículo. Modelos de curriculum. Factores que determinan o curriculum. Características e funcionalidade do deseño curricular no Sistema Educativo Español. Do curriculum prescriptivo ao curriculum de aula. O curriculum de Educación primaria.
O profesor como axente curricular.	Características do profesor na aula. Funcións do profesor. Competencias profesionais. A comunicación. A observación. A organización e dirección das actividades na aula
Competencias clave. Obxectivos de aprendizaxe	As competencias clave na LOMLOE. Obxectivos e Competencias da ensinanza. Niveis de xeralización na definición de obxectivos. Características dos obxectivos. Selección e secuenciación de obxectivos.
Contidos.	Contidos. Concepto, características dos contidos. Tipos de contidos. Selección de contidos. Secuenciación de contidos.
Metodoloxía didáctica.	Metodoloxía didáctica. O método didáctico. Principios metodolóxicos. Técnicas e estratexias de ensinanza. As Tarefas, actividades e exercicios. Componentes e estrutura das actividades. Criterios para a selección de actividades. Actividades extraescolares e complementarias
Medios didácticos.	Medios didácticos. Funcións dos recursos no ensino. Clasificación dos medios didácticos. O libro de texto como recurso didáctico. O entorno como recurso. Os medios audiovisuais. Os medios de comunicación social. Evaluación dos medios e recursos na ensinanza. Construción de novos recursos.
A avaliación dentro do currículo.	Paradigmas de avaliación. Fases na avaliación. Modalidades de avaliación. Técnicas de avaliación. Estándares de aprendizaxe. A avaliación da ensinanza. A avaliación do centro docente.
Diversidade e Inclusión na aula de Primaria	O plan de atención a diversidade nos centros. Adecuación do deseño curricular aos nenos con N.E.E.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	4	0	4
Lección maxistral	25	40	65
Aprendizaxe baseado en proxectos	10.5	44.5	55
Eventos científicos	2	2	4
Seminario	9	10	19
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Proxecto	1	0	1
Cartafol/dossier	0	1	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introductorias	Nos primeiros días de clase explicarase o programa dla materia, ofrecerase o material preciso e explicarase o manexo da plataforma.
Lección maxistral	<p>A Lección maxistral utilizarase para a explicación dos contidos teóricos. Constitue unha actividade presencial na aula mediante a utilización de medios personais e audiovisuais. Estas leccións estruturanse en catro partes: introdución, desenvolvemento, conclusións e debate, para explicar e aclarar os concetos clave tanto teóricos como prácticos. As sesións maxistrais realizaranse con todo o grupo clase co fin de o alumnado domine os principios e conceptos traballados e adquira unha cultura argumentativa que lle axudará a resolver as partes teóricas do proxecto. Para o desenvolvemento das sesións teóricas, previo ao inicio de cada bloque de contidos, entrégase ao alumnado em MOOVI un pequeno dossier no que se inclúe:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Explicación de obxectivos e contidos. * Guión desenvolto de cada un dos temas e conceptos básicos. * Liñas xerais do desenvolvemento metodolóxico e proposta de actividades. * Prácticas relacionadas co bloque temático. * Temporalización. * Criterios e estratexias de avaliación que se seguirán nese bloque. * Documentos de lectura obrigatoria. * Bibliografía de ampliación.
Aprendizaxe baseado en proxectos	<p>Utilizarase como metodoloxía base o Aprendizaxe Basado en Proxectos ou Project Based Learning (PBL). Trátase dunha metodoloxía didáctica que utiliza metodoloxías activas e colaborativas cuido obxectivo é que o alumnado alcance o dominio duns contidos mediante a realización dun proxecto. Siguiendo a Edwards (2000) o proceso para levar a cabo o deseño por proxectos é o seguinte:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Planificación da investigación * Selección do tema * Recollida da información * Aplicación * Análise de datos * Informe * Seguimento e avaliación <p>O proxecto consistirá na elaboración dunha unidade didáctica integrada que se realizará individualmente ó longo do curso. Cada elemento curricular desta unidade terá un apartado teórico de fundamentación e análise que se realizará a través de consultas documentais e bibliográficas e tamén un apartado de deseño curricular. As diferentes fases do proxecto concretaranse nun produto escrito no ordenador para incorporar na plataforma. A profesora ofrecerá posibles temáticas para a unidade didáctica.</p> <p>A elaboración do proxecto terá varias fases que coinciden co deseño dos elementos curriculares dunha unidade didáctica.</p> <p>Para desenvolver o proxecto o alumnado terá en conta as explicacións teóricas da profesora e o traballo en equipo cos compañeiros donde se realizará unha retroalimentación do proceso para corrixir o antes posible os posibles erros no desenvolvemento do proxecto, e a experiencia dos compañeiros de outros cursos o que permitirá una coavaliación do proceso.</p> <p>Utilizaranse diferentes estratexias didácticas, como a gamificación, técnicas cooperativas ou a aula invertida e recursos e materiais propios de cada disciplina. No desenvolvemento do proxecto cumpren un papel fundamental as contornas virtuais de aprendizaxe que neste caso virán desenvolvidas a través da plataforma (MOOVI).</p>
Eventos científicos	O alumnado poderá aportar documentación de outros eventos educativos que se realicen na facultade, na universidade ou no contexto social próximo sempre que axuden o desenvolvemento exitoso da materia e a asimilación e dominio dos contidos.
Seminario	A profesora organizará un seminario monográfico sobre un tema de actualidade e sempre relacionado con unha temática da materia para facilitar a comprensión do contido e a interdisciplinidade que se produce no eido didáctico dada a complexidade do feito educativo.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Aprendizaxe baseado en proxectos	Serán varias as estratexias que poñamos a disposición do alumnado para a seguir con éxito o desenvolvemento da materia: * Durante a realización dos proxectos o alumnado poderá comprobar se o seu traballo é correcto a través de modelos comparativos. * Nas Titorías grupais o alumnado pode ir comprobando a evolución na aprendizaxe mediante a retroalimentación do proceso tanto na relación coa profesora como cos seus compañeiros (co-avaliación). Intentaremos poñer en común os avances e estado actual do rendemento individual e de grupo. Ademais disporá de probas de autoavaliación e autoreflexión co fin de reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos facendo, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	40	A3 B1 C8 D1 A5 B11 C11 D14 C17
Proxecto	40	A2 B1 C7 D1 A3 B2 C8 D2 A4 B4 C9 D6 A5 B10 C15 D8 B11 C16 D13 B12 C17 D15 C18
Cartafol/dossier	20	A2 B5 C9 D9 A4 B8 C11 D14 B9 C13 D15 B10 C14 B12

Other comments on the Evaluation

A avaliación desta materia desenvólvese en varios niveis e dimensións. Partindo do marco xeral das competencias, é dicir, das capacidades, a avaliación tentará recoller e valorar aqueles aspectos relacionados co alumnado respecto a: campo dos coñecementos, campo dos procedementos, campo actitudinal e campo relacional.

Entendemos que o equilibrio estará en que o alumnado sexa capaz de dominar estas catro grandes dimensións que dalgunha forma contribuirá a que se me for de maneira integral.

A avaliación está deseñada en función das seguintes características: formativa, continua, integral e final. Por tanto, afecta a todo o proceso de ensino-aprendizaxe.

A avaliación do proxecto terá dous aspectos: por unha banda a xustificación teórica dos distintos elementos curriculares traballados e por outro o seu deseño. Para avaliar o proxecto seguiranse as seguintes normas:

- 1.- Utilización dos coñecementos dispoñibles nos documentos traballados na aula para contrastar as propias ideas, apoiadas e fundamentadas. Comprensión das ideas básicas contidas nos materiais utilizados e analizados.
- 2.- Expresar correctamente as ideas propias, argumentadas e demostrar capacidade de escoita e receptividade.
- 3.- Crítica razoada de posicións e feitos fundamentados con argumentos utilizando un vocabulario técnico propio da materia.
- 4.- Claridade expositiva, habilidades de comunicación, estrutura da presentación traballada na aula
- 5.- Estrutura lóxica das ideas.
- 6.- Utilización e manexo das TIC.
- 7.- Adecuación e coherencia entre as actividades prácticas e os contidos teóricos.

8.- Calidade das achegas e expresións de ideas innovadoras, contribucións no traballo en grupo, compromiso nas diferentes tarefas

9.- Formulación dos obxectivos didácticos, adecuación a idade, o tempo, etc. 10.-

Selección do tema, secuenciación dos contidos o longo da unidade didáctica, adecuación a idade, o tempo, etc. 11.-

Selección das actividades, creatividade na súa elaboración, adecuación a idade e a temporalización.

12.- Deseño innovador de recursos

13.- Selección das estratexias de avaliación: actividades de avaliación, tipos e técnicas de avaliación, deseño de instrumentos etc.

O seguimento dos grupos de traballo convértese nunha ocasión privilexiada para introducir, por parte da profesora, aspectos actitudinais (cooperación, responsabilidade profesional, motivación polo traballo de mestre etc.)/ etc.). Do mesmo xeito, nalgunhas fases do proxecto pídeselle ao alumnado que valoren o seu propio traballo (autoavaliación) ou o traballo dos demais compañeiros (coevaluación) para facer unha retroalimentación do proceso que permita resolver os erros na aprendizaxe o antes posible. Para a valoración de traballo en grupo o alumnado debe cubrir unha matriz de autovaloración que estará dispoñible na plataforma.

A cualificación final da disciplina resultará da integración das distintas notas nas actividades realizadas. Deberán ser superadas todas as partes para poder obter unha cualificación positiva.

Os alumnos/as que non realicen todas as actividades de avaliación obterán a cualificación final de suspenso, aínda que algúns dos exercicios estean aprobados. Se o alumno/realízaa algunha das actividades de curso terá a cualificación de suspenso, xa que participou nalgunha das actividades e realízase unha avaliación continua.

ALUMNADO NON ASISTENTE: Os estudantes non asistentes deben presentar o mesmo traballo de clase e tomar as mesmas probas cos estudantes asistentes. Debe presentar evidencia durante o curso do traballo realizado.

A revisión dos exames será no despacho da profesora unha vez concluída a corrección.

Pautas de mellora para a recuperación

Serán varias as estratexias que poñamos a disposición do alumnado para a súa mellora, e de ser o caso, da recuperación da materia:

1.- Titorías onde podemos ir vendo a evolución na aprendizaxe e resolver posibles dúbidas

2.- Exercicios na plataforma. Onde se poderá comprobar os avances e estado actual do rendemento individual e de grupo

3.- Probas de auto-reflexión e autoavaliación onde os grupos e os alumnos individualmente poderán reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos a facer, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos

Os exercicios e as probas para a súa análise estarán na plataforma MOOVI.

AVALIACIÓN GLOBAL DE CARACTER FINAL:

Os estudantes realizarán as mesmas probas que durante a avaliación continua. É dicir, se na convocatoria de xuño non fosen superadas todas as partes da avaliación, en xullo avaliaranse mediante un exercicio escrito, a presentación dunha unidade didáctica xustificada e deseñada segundo o modelo constructivista e as prácticas de aula que poden atoparse na plataforma.

As datas do exame pode atoparse na páxina web da facultade. <http://fced.uvigo.es/gl/docencia/exames/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

CANTÓN MAYO, I y PINO JUSTE, M., **Diseño y desarrollo del curriculum**, Alianza Editorial, 2011

PINO JUSTE, M., **Metodologías activas como clave en los procesos de innovación en la escuela. En Miguel A. Santos Rego et al. Éxito Educativo: Claves de Construcción y Desarrollo**, (pp. 129-150), Editorial Tirant lo Blanch., 2019

Alvariñas-Villaverde, M.; Pino Juste, M. y Portela-Pino, I., **Neuroeducación o las nuevas coordenadas del éxito educativo.**, (pp. 151-172), Tirant lo Blanch, 2019

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino/P02G120V01101

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria/P02G120V01202

IDENTIFYING DATA**Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria**

Subject	Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria			
Code	P02G120V01202			
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinator	Martínez Figueira, María Esther			
Lecturers	Martínez Figueira, María Esther			
E-mail	esthermf@uvigo.es			
Web				

General description Esta materia cumpre un papel fundamental derivado do seu carácter instrumental e formativo:

- Ten un carácter instrumental porque se traballan as competencias necesarias para o manexo das tecnoloxías como ferramentas para a procura, tratamento, organización e representación da información. Neste sentido, serve de apoio a outras materias do plan de estudos.
- Ten un carácter formativo porque ofrece unha nova visión de como ensinar e como aprender na escola (6-12 anos) dentro da sociedade da información e o coñecemento.

Nesta materia terás a oportunidade de coñecer, analizar e valorar cal é o novo papel do profes@r, de l@s alumn@s e dos elementos que configuran o acto didáctico, cal é a nova maneira de ensinar e aprender en educación primaria coa tecnoloxía. Así coñecerás, entre outras cousas, a usar novos recursos didácticos con base tecnolóxica, como deseñar e elaborar materiais didácticos empregando a tecnoloxía, que estratexias de traballo empregar coas novas tecnoloxías na escola ...

Por último, como maestr@ será necesario que sexas capaz de axudar aos nenos e nenas de 6 a 12 anos a desenvolverse neste novo ámbito tecnolóxico pero cunha visión crítica e reflexiva, que lle permita descubrir nas tecnoloxías unha ferramenta non só para o seu lecer e tempo libre, senón tamén para a súa formación como parte dunha cidadanía libre e responsable.

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de tutoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable

B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
C5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
C16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
C23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática relativos ao ambito de estudo
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D22	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Analizar o contexto da actual sociedade da información e reflexionar sobre a nova contorna social e educativa que xeran as Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TIC), dando lugar á necesidade de adquirir novas competencias persoais e profesionais.	A1	B1	C1	D1
	A2	B2	C2	D2
	A3	B6	C7	
	A4	B9	C8	
	A5	B10	C11	
		C17		
		C19		
Familiarizarse cos marcos legislativos que regulan a contorna dixital e coñecer a lexislación aplicable ao uso das novas tecnoloxías da información e a comunicación na educación primaria.	A5	B1	C1	D1
		B2	C2	D2
		B5	C5	
		B6	C7	
			C8	
		C9		

Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.	A3 A5	B1 B6	C1 C2 C5 C7 C8 C9 C23	D1 D6
Adquirir conceptos teóricos e habilidades prácticas para o emprego de habilidades que faculten ao alumno no manexo e aplicación dos novos medios tecnolóxicos e dixitais na súa formación continuada e o exercicio profesional.	A2 A4 A5	B1 B2 B4 B5 B6 B8 B10 B11 B12	C1 C2 C5 C6 C7 C8 C9 C11 C15 C17 C19	D1 D5
Construír unha base de coñecementos, actitudes e habilidades técnicas útiles para o futuro mestre no desenvolvemento da súa actividade profesional que lle permitan unha axeitada utilización dos recursos tecnolóxicos ao seu alcance, analizando e reflexionando sobre as implicacións que a devandita utilización ten no deseño e desenvolvemento curricular.	A2 A5	B1 B2 B5 B6 B9 B11 B12	C1 C2 C5 C7 C8 C11 C15 C17 C19	D1 D2 D5 D14 D15 D22
Ser quen de buscar, seleccionar e avaliar ou deseñar e construír materiais didácticos en soporte tecnolóxico adaptados ás características do alumnado e dos contidos de aprendizaxe, así como de realizar unha proposta didáctica de integración curricular en contextos específicos.	A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B10 B11 B12	C1 C2 C5 C6 C7 C8 C9 C11 C13 C15 C16 C17 C19 C23	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D22
Identificar puntos fortes e débiles nos materiais dixitais avaliando e determinando as súas posibilidades de integración nos procesos de ensino-aprendizaxe.		B1 B2 B10 B12	C9 C16 C23	D1 D14
Integrar os novos medios de comunicación nos procesos de ensino-aprendizaxe.	A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C1 C2 C5 C7 C8 C11 C17 C19 C23	D1 D7 D14 D15 D18 D22

Afrontar a produción e adaptación de materiais e recursos tecnolóxicos de forma creativa e innovadoras axustándose ás necesidades de contornas específicas.	A4	B1	C1	D1
	A5	B2	C2	D2
		B3	C5	D3
		B4	C6	D4
		B5	C7	D5
		B6	C8	D6
		B7	C9	D7
		B8	C11	D8
		B9	C13	D9
		B10	C15	D12
		B11	C16	D13
		B12	C17	D14
			C19	D15
			C23	D16
				D17
				D18
				D22
Desenvolver as capacidades de colaboración, participación activa e traballo en equipo como instrumentos básicos da formación como docentes, e tomar conciencia de que o ensino é un labor de equipo.	A2	B5	C16	D8
	A5	B6		D9
		B9		D12
				D13
Traballar autonomamente, cun posicionamento académico e unha actitude investigadora ante os procesos educativos en xeral e a educación virtual ou e-learning, en particular.	A5	B1	C19	D14
		B12	C23	D15
				D16
				D17
				D22

Contidos

Topic

PARTE TEÓRICA	8 temas
Tema 1: As TIC na sociedade da información	1.1. TIC: concepto e características 1.2. Sociedade do coñecemento, sociedade da información e sociedade en rede. 1.3. Características e enfoques educativos na SI e SC. 1.4. Alfabetización tecnolóxica, dixital e multimedia.
Tema 2: A integración das TIC en contextos educativos	2.1. Aspectos lexislativos e curriculares. 2.2. Desenrolo da competencia dixital. 2.3. Aspectos organizativos na integración das TIC. 2.4. O proxecto Abalar/Edixgal en Galicia e os proxectos nacionais de implantación das TIC
Tema 3: Inclusión educativa con apoio das TIC	3.1. As tecnoloxías de apoio a diversidade: tipoloxías e funcións 3.2. Experiencias de integración das TIC para a inclusión educativa
Tema 4: Metodoloxías activas con recursos tecnolóxicos para o proceso de ensino-aprendizaxe	4.1. Uso responsable de Internet na sociedade do coñecemento. 4.2. Metodoloxías activas: a gamificación na aula, a aula invertida, ABP (webquest e cazas do tesouro) e outras metodoloxías activas da aprendizaxe
Tema 5: Recursos multimedia para a educación primaria	5.1. Concepto e criterios de selección de REA nos repositorios institucionais. 5.2. Concepto, clasificación e características dos multimedia educativos 5.3. Selección e avaliación de multimedias educativos 5.4. Aspectos de deseño na elaboración de materiais didácticos multimedia
Tema 6: Recursos tecnolóxicos para o proceso de ensino-aprendizaxe	6.1. Do libro de texto ao libro dixital 6.2. O encerado dixital na aula 6.3. STEAM e Robótica educativa 6.4. M-learning, dispositivos móbiles e aplicacións móbiles 6.5. Realidade aumentada vs Realidade Virtual 6.6. Impresión 3D 6.7. Videoxogos
Tema 7: A linguaxe audiovisual e os medios de comunicación de masas en educación primaria	7.1. Lectura de imaxes. A imaxe dixital 7.2. A televisión e a publicidade na aula 7.3. Utilización educativa do vídeo e do cine 7.4. Integración do cine en educación e na aula

Tema 8: A avaliación e a titoría a través das TIC 8.1. O portafolio e a rúbrica para a avaliación e seguemento de aprendizaxes
8.2. A acción titorial mediada por TIC

PARTE PRÁCTICA:
As prácticas serán proxectos de traballo en equipo (só excepcionalmente individuais baixo causas debidamente motivadas) cuido produto final será un proxecto dixital que comprenderá as diferentes prácticas abordadas nas horas B da materia. Este proxecto dixital na súa totalidade ou parte del, será defendido oralmente ante o grupo-clase.

O proxecto dixital comprenderá prácticas relativas a:

1. Creación de espazos de traballo colaborativo
2. Póster dixital, infografía[]
3. Búsqueda, análise de REA e creación de actividades multimedia propias
4. Webquest
5. Proxecto STEAM: robótica, realidade aumentada, impresión 3D...
6. Proxecto audiovisual
7. Escape Rooms educativos e videoxogos
8. Exposición do proxecto dixital
9. ...

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	1	5	6
Flipped Learning	2	10	12
Prácticas con apoio das TIC	30	45	75
Lección maxistral	16.5	16.5	33
Cartafol/dossier	2	14	16
Exame de preguntas obxectivas	1	7	8

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	O alumnado desenvolve exercicios ou proxectos vinculados a cada un dos temas.
Flipped Learning	Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Van encamiñadas a guiar todo o proceso de aprendizaxe proporcionando documentación, resolvendo dúbidas, orientando traballos, corrixindo propostas, etc.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia. Desenvólvense a través das TIC de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposicións sobre contidos da materia, bases teóricas e/ou directoras dun traballo, exercicio ou práctica a desenvolver individual ou en grupo.
Cartafol/dossier	O/a estudante desenvolve exercicios ou proxectos vinculados a cada un dos temas.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Flipped Learning	Orientación en pequenos grupos durante a resolución das tarefas sobre os proxectos de prácticas, ben sexa presencialmente e/ou empregando os medios telemáticos como correo electrónico, vídeoconferencia, foros de Moovi, aulas virtuais de campus remoto, despacho virtual...
Cartafol/dossier	Orientación en pequenos grupos durante a resolución das tarefas sobre os proxectos de prácticas, ben sexa presencialmente e/ou empregando os medios telemáticos como correo electrónico, vídeoconferencia, foros de Moovi, aulas virtuais de campus remoto, despacho virtual...
Prácticas con apoio das TIC	Orientación en pequenos grupos durante a resolución das tarefas sobre os proxectos de prácticas, ben sexa presencialmente e/ou empregando os medios telemáticos como correo electrónico, vídeoconferencia, foros de Moovi, aulas virtuais de campus remoto, despacho virtual...
Traballo tutelado	Orientación en pequenos grupos durante a resolución das tarefas sobre os proxectos de prácticas, ben sexa presencialmente e/ou empregando os medios telemáticos como correo electrónico, vídeoconferencia, foros de Moovi, aulas virtuais de campus remoto, despacho virtual...

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Traballo tutelado	Realización de actividades derivadas dos contidos de tipo teórico	10	A1	B1	C1	D1
			A2	B2	C2	D2
			A3	B3	C5	D3
			A4	B4	C6	D4
			A5	B5	C7	D5
				B6	C8	D6
				B7	C9	D7
				B8	C11	D8
				B9	C13	D9
				B10	C15	D12
				B11	C16	D13
				B12	C17	D14
					C19	D15
					C23	D16
						D17
			D18			
			D22			
Prácticas con apoio das TIC	Deseño e produción das actividades prácticas de laboratorio.	30	A1	B1	C1	D1
			A2	B2	C2	D2
			A3	B3	C5	D3
			A4	B4	C6	D4
			A5	B5	C7	D5
				B6	C8	D6
				B7	C9	D7
				B8	C11	D8
				B9	C13	D9
				B10	C15	D12
				B11	C16	D13
				B12	C17	D14
					C19	D15
					C23	D16
						D17
			D18			
			D22			
Cartafol/dossier	Resultados das actividades prácticas de laboratorio en formato vlogging.	30	A1	B1	C1	D1
			A2	B2	C2	D2
			A3	B3	C5	D3
			A4	B4	C6	D4
			A5	B5	C7	D5
				B6	C8	D6
				B7	C9	D7
				B8	C11	D8
				B9	C13	D9
				B10	C15	D12
				B11	C16	D13
				B12	C17	D14
					C19	D15
					C23	D16
						D17
			D18			
			D22			
Exame de preguntas obxectivas	Proba tipo os contidos da materia.	30	A1	B1	C1	D1
			A2	B2	C2	D2
			A3	B3	C5	D3
			A4	B4	C6	D4
			A5	B5	C7	D5
				B6	C8	D6
				B7	C9	D7
				B8	C11	D8
				B9	C13	D9
				B10	C15	D12
				B11	C16	D13
				B12	C17	D14
					C19	D15
					C23	D16
						D17
			D18			
			D22			

Other comments on the Evaluation

Avaliación continua: é dirixida ao alumnado que elixe asistir con regularidade a clases (como mínimo un 80%). Este alumnado deberá cumprir as seguintes condicións:

- Obter unha puntuación mínima de 3 puntos nas 'prácticas' (dos 6 puntos asignados a esta parte da materia), en concreto nas probas Prácticas con apoio das TIC e Cartafol/dossier.
- Obter unha puntuación mínima de 2 puntos na 'teoría' (dos 4 puntos asignados a esta parte da materia), en concreto nas probas Traballo Tutelado e Exame de preguntas obxectivas.
- Será condición indispensable para superar a materia aprobar de maneira independente os contidos prácticos e os contidos teóricos da materia.

Avaliación global: é dirixida ao alumnado que elixe asistir ou non asistir con regularidade a clases (como mínimo un 80%). Este alumnado deberá realizar unha única proba: un exame que comprenderá 4 partes na que haberá un suposto práctico, unha práctica TIC, preguntas de resposta longa e preguntas obxectivas tipo test. Será condición indispensable para superar a materia que se obteña polo menos un 5.

As competencias non adquiridas serán avaliadas en 2ª convocatoria e, de non aprobarse entón, non se gardarán as notas para a seguinte convocatoria.

Pódense consultar as datas de exames na páxina web da facultade: <http://fcced.uvigo.es/gl/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Raposo-Rivas, M.; Cebrián de la Serna, M. (Coord.), **Tecnoloxías para a formación de educadores en la sociedad del conocimiento**, 1, Pirámide, 2020

Gallego, M.J.; Raposo, M. (coord.), **Formación para la educación con tecnoloxías.**, 1, Pirámide, 2016

Cebrian De la Serna, M.; Gallego Arrufat, M.J, **Procesos educativos con TIC en la sociedad del conocimiento**, 1, Pirámide, 2011

Complementary Bibliography

Raposo Rivas, M., **Novas tecnoloxías aplicadas a educación: aspectos técnicos e didácticos**, 1, Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo., 2002

Raposo Rivas, M. y Martínez Figueira, M.E. (coord.), **As TIC e as súas aplicacións na aula: misión posible.**, 1, Toxosoutos, 2012

Manuela Raposo Rivas (coord.), **TiC e TAD como obxecto de investigación e de intervención en educación**, 1, Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo., 2014

Martínez Figueira, M.E. (coord.), **TiC para a inclusión de alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.**, 1, Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo., 2013

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Innovación e investigación didáctica/P02G120V01504

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/P02G120V01201

Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino/P02G120V01101

Other comments

RECOMÉNDASE:

- 1) Actitude favorable e receptiva para a experimentación e exploración das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías no campo educativo.
 - 2) Asistencia continua ás sesións de teoría e prácticas. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado e para avaliación, por parte dos docentes, do grao de desenvolvemento das capacidades instrumentais e procedimentais.
 - 3) Que o alumnado non asistente o comunique durante o primeiro mes de clase para determinar as alternativas metodolóxicas e de avaliación que se van seguir.
-

IDENTIFYING DATA**Historia: Historia do presente**

Subject	Historia: Historia do presente			
Code	P02G120V01203			
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Velasco Martínez, Luis			
Lecturers	Velasco Martínez, Luis			
E-mail	luis.velasco.martinez@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/historia_contemporanea			
General description	A materia de Historia do Presente pretende introducir ao alumnado no estudio dos principais acontecementos e os procesos xerais de cambio e continuidade da Humanidade a partires da segunda metade do século XX e, o tempo, que se familiarice coas destrezas propias da aprendizaxe histórica, entre as que compre destacar a localización dos acontecementos no espazo e no tempo, o manexo de fontes de información, a interpretación crítica dos datos, a conciencia de que as explicacións causais son produto da interacción dun conxunto de factores diversos, capacidade de análise e síntese ou a emisión de xuízos fundamentados sobre asuntos controvertidos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
C31	Comprender os principios básicos das ciencias sociais
C32	Coñecer o currículo escolar das ciencias sociais
C33	Integrar o estudo histórico e xeográfico desde unha orientación instructiva e cultural
C34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
C35	Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos
C37	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes
D23	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

Comprender os principios básicos da Historia e das Ciencias Sociais para ser capaz de deseñar, planificar e avaliar correctamente os procesos de ensino e aprendizaxe.	A3	B8 B10	C31 C32 C33 C34 C35 C37	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23
Manexar diferentes instrumentos de recompilación de información e investigar en fontes diversas da Historia do Presente para ser capaz de planificar, realizar e presentar pequenas investigacións individuais e en equipo que contribúan á elaboración dun discurso crítico e razoado sobre a realidade actual.	A3	B8 B11	C31 C32 C33 C34 C35 C37	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23
Promover o estudo da Historia e das Ciencias Sociais desde unha orientación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións públicas e privadas.		B11		D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16
Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	A3	B9		D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23

Contidos

Topic	
Historia e Tempo.	---
O cambio histórico e a súa dimensión cultural.	
As bases do tempo presente.	As relacións internacionais (1945-1989). Evolución económica (1945-1989).
Movimentos sociais e políticos na contemporaneidade.	Os movementos de contestación social. Sistemas e ideas políticas. Xénero e desigualdade social.
O mundo do presente: de 1989 á "Gran Recesión".	A posguerra fría e a Nova Orde Mundial. O mundo despois do 11-S. Das crises dos noventa á Gran Recesión.
Globalización e novos modelos culturais.	A globalización económica. A "sociedade rede": cultura e novas tecnoloxías da información. Crecemento e desenvolvemento sostible.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2.5	0	2.5
Lección maxistral	25	25	50
Obradoiro	15	20	35
Traballo tutelado	7	20	27
Presentación	1	1	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	27.5	29.5
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	4	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	
Lección maxistral	Explicación dos contidos da materia polo profesor, debates dirigidos, aportación personais do alumno
Obradoiro	Realización de comentarios de textos históricos e de actualidade. Traballo con fontes de información ou históricas.
Traballo tutelado	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado orientados ao achegamento á bibliografía especializada, aos instrumentos de recompilación de información e ás fontes propias da Historia do Presente. Deberán estar asignados inexcusablemente antes do remate do primeiro mes do cuadrimestre.
Presentación	Exposición sintética na aula dos traballos realizados en grupo.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Obradoiro	Resolución de dúbidas sobre a materia explicada nas leccións maxistras, sobre as lecturas recomendadas para a preparación das clases prácticas e seminarios. Resolución de dúbidas e problemas que poidan aparecer a medida que se desenrola a elaboración do traballo en grupo. Resolución de calquera outra dúbida ou problema que se lle poida plantexar ó alumnado. Todo o alumnado: curso virtual na plataforma de Teledocencia Moodle (MooVi, Uvigo), Titoría presencial (despacho), Titoría no Campus Remoto, correo electrónico.
Traballo tutelado	Resolución de dúbidas sobre a materia explicada nas leccións maxistras, sobre as lecturas recomendadas para a preparación das clases prácticas e seminarios. Resolución de dúbidas e problemas que poidan aparecer a medida que se desenrola a elaboración do traballo en grupo. Resolución de calquera outra dúbida ou problema que se lle poida plantexar ó alumnado. Todo o alumnado: curso virtual na plataforma de Teledocencia Moodle (Moovi, Uvigo), Titoría presencial (despacho), Titoría no Campus Remoto, correo electrónico.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo tutelado	Presentación e entrega, na data sinalada dos traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado. Valorarase o marco teórico, a estrutura e articulación do traballo, a reflexión crítica sobre as fontes e a presentación formal do mesmo. Obxectivos de aprendizaxe. Profundizar mas destrezas propias da aprendizaxe histórica, entre as que destacan: localización dos acontecementos no espazo e no tempo, manexo de fontes de información, interpretación crítica dos datos, conciencia de que as explicacións históricas son produto da interacción de diversos factores, capacidade de análise e síntese, capacidade de emitir xuízos fundamentados sobre asuntos controvertidos. Dentro das técnicas historiográficas: manexo das categorías temporais, representación de ciclos e de etapas, vocabulario específico, etc.	30	A3 B8 D1 B9 D2 B10 D6 B11 D7 D8 D9 D12 D14 D15 D16

Exame de preguntas de desenvolvemento	Valoraranse os coñecementos teóricos da materia, a estruturación de ideas e a precisión e claridade expositiva a través de una prueba de evaluación que podrá incluir tanto cuestiones de contenido teórico como comentarios de textos, mapas y gráficas. Resultados da aprendizaxe: Capacidade para reflexionar criticamente sobre aspectos importantes do Presente e sobre a construción de valores sociais, os cambios nas relacións de xénero e interxeracionais, multiculturalidade e interculturalidade, a discriminación e inclusión social, etc.	30	B9	D1 D2 D6 D7 D8 D14 D20 D23
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Seminarios : Selección, presentación, análise e crítica dos materiais traballados e capacidade para fomentar o debate, a discusión e a participación. Traballos de aula: Presentación e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos parámetros indicados, dos exercicios prácticos indicados. Resultados da aprendizaxe: Dentro das técnicas historiográficas: manexo das categorías temporais, representación de ciclos e de etapas, vocabulario específico, etc. Integración de novas tecnoloxías de información: fontes primarias e como un obxecto de estudo, alcanzando a capacidade de analizar criticamente o impacto das novas tecnoloxías e medios de comunicación	40	A3 B8 B10	C31 D1 C32 D2 C33 D6 C34 D7 C35 D8 C37 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23

Other comments on the Evaluation

Valoraranse a asistencia e participación activa nas sesións teóricas e prácticas, seminarios, titorías e outras actividades.

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de "avaliación global" deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuadrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo). Examinaranse de todo o programa da materia, o cal deberán preparar a partir da bibliografía básica sinalada. Asemade, deberán realizar obrigatoriamente un traballo práctico ou bibliográfico, que será asignado polo profesor responsable con anterioridade ao remate das sesións presenciais e entregado na data do exame. Este último suporá o 70% da nota final e o traballo o 30%.

Os alumnos da modalidade presencial que non realicen todas as actividades e traballos prácticos ou non acaden nestes ou no examen a cualificación de aprobado, deberán repetir na segunda convocatoria aquelas partes da materia que teñan suspensas ou ben acollerse á modalidade non presencial con idénticos requisitos aos esixidos a este alumnado.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, nese curso académico.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade, no apartado "Exames".

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade: <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Nuñez Seixas, X.M., **Las utopías pendientes. Una breve historia del mundo desde 1945**, 1ª, Crítica, 2015

Rueda Lafond, J.C. y otros, **Historia Actual del Mundo. De la postguerra a la Cultura Global**, 1ª, Síntesis, 2016

Avilés Farré, Juan, Pardo, Rosa y Sepúlveda, Isidro., **Las Claves del mundo actual : una historia global desde 1989**, 1ª, Síntesis, 2014

Complementary Bibliography

Fontana, Josep, **Por el bien del imperio : una historia del mundo desde 1945**, 8ª, Pasado y Presente, 2011

Judt, Tony, **Postguerra : una historia de Europa desde 1945.**, 1ª, Taurus, 2012

Aróstegui, Julio, **La Historia vivida : sobre la historia del presente.**, 1ª, Alianza Editorial, 2004

Avilés Farré, Juan. y Sepúlveda, Isidro., **Historia del mundo actual : de la caída del Muro a la Gran Recesión**, 1ª, Síntesis, 2014

Azcona Pastor, José Manuel; Maduño Álvarez, Miguel, **Guerra y orden internacional. Siglos XX y XXI**,
978-84-1357-126-3, 1ª, Síntesis, 2021

Fernández Rodríguez, José Julio (Coord.), **Democracia y seguridad: respuestas para avanzar en el sistema público**,
978-84-1355-851-6, 1ª, Tirant, 2021

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Xeografía/P02G120V01305

Didáctica das ciencias sociais/P02G120V01503

IDENTIFYING DATA**Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento**

Subject	Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento			
Code	P02G120V01204			
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	Alvarez Lires, Francisco Javier			
Lecturers	Alvarez Lires, Francisco Javier			
E-mail	xabieral@uvigo.es			
Web				
General description	Estudo teórico-práctico das dificultades da aprendizaxe e os trastornos de desenvolvemento. Tratamentos psicolóxicos dos mesmos e maneiras de realizar a súa prevención			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
C3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfuncións
C4	Identificar dificultades de aprendizaxe, informais e colaborar no seu tratamento
C5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D16	Aprendizaxe autónoma

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
1. Identificar as dificultades da aprendizaxe e as disfuncións da personalidade.	B10	C4 C6 C13	D2 D7 D8 D9 D13
2. Comunicalas e colaborar no seu tratamento.	A2 A4	C3 C4 C5 C13	D1 D2

3. Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe.	B10	C3 C4 C6 C13 C17 C19	D1 D2 D7 D8 D9 D13 D16
4. Aplicar os coñecementos adquiridos para favorecer a aprendizaxe e o desenvolvemento en contextos diversos e plurais.	A2 A4	B10 C3 C4 C6 C13 C17 C19	D2 D7 D8 D13 D16

Contidos

Topic	
□ As necesidades específicas de apoio educativo e a discapacidade.	Exposición de contidos e discusión guiada. Traballo dirixido polo profesor/a. Técnicas grupales participativas. Resolución de dúbidas, consulta e seguimento de traballos. Probas orais e/ou escritas. Actividade autónoma do alumnado
□ Identificación, prevención e intervención psicoeducativa nas dificultades na aprendizaxe escolar durante a educación primaria	Exposición de contidos e discusión guiada. Traballo dirixido polo profesor/a. Técnicas grupales participativas. Resolución de dúbidas, consulta e seguimento de traballos. Probas orais e/ou escritas. Actividade autónoma do alumna
□ Identificación e intervención psicoeducativa nas dificultades de aprendizaxe asociadas a factores sociais na educación primaria.	Exposición de contidos e discusión guiada. Traballo dirixido polo profesor/a. Técnicas grupales participativas. Resolución de dúbidas, consulta e seguimento de traballos. Probas orais e/ou escritas. Actividade autónoma do alumna
□ Identificación, prevención e intervención psicoeducativa dos trastornos do desenvolvemento na educación primaria	Exposición de contidos e discusión guiada. Traballo dirixido polo profesor/a. Técnicas grupales participativas. Resolución de dúbidas, consulta e seguimento de traballos. Probas orais e/ou escritas. Actividade autónoma do alumna

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	48.5	45	93.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	26	29
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas 1		26.5	27.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	Serán realizados baixo a supervisión do profesor, serán repartidos por grupos . Ao finalizar cada traballo o grupo que o realizou explicarao brevemente ao resto dos grupos . A elaboración do traballo, será supervisada en todo momento polo profesor , ben directamente na aula, mediante titoria ou por medios informáticos - Exposición de contidos e discusión guiada. - Traballo dirixido polo profesor/a. - Técnicas grupales participativas. - Resolución de dúbidas, consulta e seguimento de traballos. - Probas escritas. - Actividade autónoma do alumnado

Atención personalizada

Methodologies	Description
---------------	-------------

Traballo tutelado	Serán realizados baixo a supervisión do profesor, serán repartidos por grupos . Ao finalizar cada traballo o grupo que o realizou explicarao brevemente ao resto dos grupos . A elaboración do traballo, será supervisada en todo momento polo profesor, ben directamente na aula, mediante titoria ou por medios informáticos Exposición de contidos e discusión guiada. Traballo dirixido po lo profesor/a. - Técnicas grupais participativas. - Resolución de dúbidas, consulta e seguimento de traballos. - Probas escritas. - Actividade autónoma do alumnado
-------------------	--

Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Documentación dos traballos realizados
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de problemas relacionados coas dificultades de aprendizaxe que o alumnado debe resolver de maneira autónoma

Avaliación						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Traballo tutelado	Serán realizados baixo a supervisión do profesor, serán repartidos por grupos . Ao finalizar cada traballo o grupo que o realizou explicarao brevemente ao resto dos grupos. A elaboración do traballo será supervisada en todo momento polo profesor, ben directamente na aula, mediante titoria ou por medios informáticos	40	A2 A4	B10	C3 C4 C5 C6 C13 C17 C19	D1 D2 D7 D8 D9 D13 D16
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de problemas relacionados coas dificultades de aprendizaxe que o alumnado debe resolver de maeira autónoma	40	A2 A4	B10	C3 C4 C5 C6 C13	D1 D2 D7 D9 D13 D16
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración dun documento por parte do alumnado no que se reflicten as características do traballo levado a cabo. O alumnado debe describir as tarefas e procedementos desenvolvidos, mostrar os resultados obtidos ou observacións realizadas, así como a análise e tratamento dos datos	20	A2 A4	B10	C4 C5 C6	D1 D2 D8 D16

Other comments on the Evaluation

Para poder acollerse á avaliación continua través de actividades na aula virtual é preciso asistir ás aulas nun 80% do tempo presencial cun aproveitamento idóneo.

Os documentos e arquivos dos traballos e tarefas do curso serán dispostos, en tempo e forma segundo os prazos programados, por cada alumna e cada alumno no seu espazo persoal respectivo no aula virtual do curso, en formatos de código aberto ou de visores libres.

Para obter unha avaliación positiva é preciso obter a cualificación de aprobado en cada un dos apartados establecidos nas probas de avaliación e observar un comportamento correcto nas sesións presenciais, xa que se valorará como condición imprescindible que o aproveitamento e a participación sexan acomodadas. A cualificación final será obtida mediante a acumulación porcentual de cada unha das cualificacións singulares.

De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade: <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

2ª CONVOCATORIA

O alumnado que se puido acoller ao sistema de avaliación continua na primeira convocatoria, poderá optar por realizar as actividades pendentes de avaliación positiva ou pola realización dun exame. Gardaranse as cualificacións positivas alcanzadas na primeira convocatoria, que se promediarán coas obtidas nesta, de acordo coas porcentaxes indicadas anteriormente. Devandito alumnado tamén poderá optar por realizar un exame.

O alumnado que non poda acollerse á avaliación contunua, asistente terá que realizar a avaliación global da materia
As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade: <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

IDENTIFYING DATA**Psicología: Psicología da educación: Procesos de aprendizaxe escolar**

Subject	Psicología: Psicología da educación: Procesos de aprendizaxe escolar			
Code	P02G120V01205			
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Psicología evolutiva e comunicación			
Coordinator	González González, Salvador Guillermo			
Lecturers	Dosil Díaz, Joaquín González González, Salvador Guillermo			
E-mail	salva@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia proporciona ao futuro docente un coñecemento detallado sobre o proceso de aprendizaxe dos seus alumnos/as e a forma de melloralo mediante procedementos de instrución acomodados. Na actualidade espérase que o mestre/a desempeñe un papel de guía, titor/a, mediador/a dos procesos de aprendizaxe; que sexa un investigador activo na aula e moi crítico e reflexivo co seu labor. Esta materia é unha ferramenta esencial que o capacitará para desempeñoo destas funcións.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas entre os estudantes
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao período 6-12
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Traballo nun contexto internacional

D12 Habilidades nas relacións interpersoais
 D13 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
 D14 Razoamento crítico
 D15 Compromiso ético
 D16 Aprendizaxe autónoma

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto escolar, familiar e social.	A3		C1 C7	D1 D2 D6 D14 D16
Coñecer e aplicar nunha proposta educativa as formulacións actuais baseados na aprendizaxe de competencias.	A2	B2	C5 C16	D1 D6 D11
Identificar e deseñar actuacións educativas na aula para atender a alumnado con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe.	A2 A3	B4 B7	C6	D2 D7 D8 D13 D15
Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula de primaria e utilízalos para xestionar o clima da aula e a instrución.	A2 A3	B5	C11	D12
Promover o traballo cooperativo e o traballo autónomo que permita deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe con outros docentes e profesionais.	A2 A3 A4		C13	D2 D8 D9 D12
Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación en psicoloxía da educación na idade escolar.	A5	B10	C19	D1 D2 D3 D6 D7 D11 D14 D16

Contidos

Topic	
Paradigmas e concepcións teóricas sobre a aprendizaxe e a aprendizaxe escolar	Contribucións do condutismo á explicación dos procesos de aprendizaxe. Aprendizaxe por observación: a teoría social cognitiva. Aportacións do procesamento da información A teoría sociocultural de Vygotski. A teoría de Bruner e a construción do coñecemento A teoría da aprendizaxe significativa de Ausubel. A concepción construtivista da aprendizaxe escolar.
Contextos e factores condicionantes da aprendizaxe na idade escolar	Ámbitos educativos nas sociedades desenvolvidas. O contexto familiar. Funcións psicolóxicas e educadoras da familia. A interacción familia-escola. Programas de formación de pais. O contexto escolar. Características das prácticas educativas escolares. Factores persoais, contextuales e relacionales que favorecen a aprendizaxe na escola. O profesor/a: elemento cruce da aprendizaxe dos alumnos/as. O alumno/a: axente, protagonista e responsable da aprendizaxe. Os contidos. Outros ámbitos educativos. Os mass media como instrumentos educativos.
Procesos e estratexias de aprendizaxe no ámbito escolar	Natureza, estrutura e formulacións teóricas sobre a intelixencia. Procesos e estratexias cognitivas e metacognitivas. Implicacións na aprendizaxe escolar. Avaliación e mellora das habilidades cognitivas.
Procesos afectivos e motivación académica na idade escolar	Autoconcepto: formación e relación co rendemento académico. Emocións e aprendizaxe escolar. A motivación do estudante e a aprendizaxe escolar. Estratexias motivacionles.

Interacción alumno-alumno e profesor-alumno na educación primaria	Estilos de ensino e efectividade docente. Relaciones profesor-alumno: representacións, expectativas e interacción. A mediación instrucional. Interacción entre alumnos e aprendizaxe escolar.
Contexto familiar, Tics e aprendizaxe escolar	O uso dos Tics e a aprendizaxe escolar. O uso dos Tics e a instrución.
Métodos e procedementos de investigación en Psicología da Educación	Importancia da investigación nesta disciplina. Métodos de investigación Técnicas de investigación

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Lección maxistral	14	21	35
Estudo previo	0	4	4
Resolución de problemas	12	15	27
Traballo tutelado	12	49	61
Seminario	5.5	8.5	14
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	3	0	3

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo previo	Resolución de actividades e traballos na aula e fora dela baixo a dirección do docente
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións idóneas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Traballo tutelado	Resolución de actividades, estudo de casos, elaboración de documentos sobre a temática da materia, tanto na aula como fora dela, baixo a dirección do docente
Seminario	Entrevistas que os grupos manteñen co docente para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Seguimento e asesoramento do traballo grupal.
Resolución de problemas	Execución das actividades de aula.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Traballo tutelado	Informes e exposicións de actividades, resolución de casos correspondentes a metodoloxía de traballos tutelados realizados na aula e fóra da mesma	15	A2	B2	C13	D1
			A3	B4	C19	D2
			A4	B5		D3
				B7		D6
				B10		D7
						D8
						D9
						D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16

Exame de preguntas obxectivas	Preguntas con diferentes opcións de resposta	35	A2 A3		C1 C7 C11	D1 D3 D7 D14 D16
Resolución de problemas e/ou exercicios	Preguntas sobre contidos específicos e claves da materia	15	A2 A3		C1 C7 C11	D1 D3 D7 D14 D16
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Informes e defensa das prácticas desenvolvidas coa metodoloxía de prácticas de laboratorio	35	A2 A3 A4 A5	B2 B4 B5	C1 C5 C6 C7 C13 C16 C19	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16

Other comments on the Evaluation

Alumnado de modalidade de Avaliación Continua:

Para o alumnado que siga a Avaliación Continua, os traballos serán obrigatorios e contará a asistencia a clase, que tamén será obrigatoria (esíxese a asistencia regular a, polo menos, o 80% das sesións). Os traballos poderán ser entregados na aula ou subiranse á plataforma (Moovi) segundo o calendario que se estableza.

Para superar a materia será preciso que os e as estudantes obteñan en cada proba ou actividades obxecto de avaliación, como mínimo un 50% da cualificación establecida para cada apartado. Aquel alumnado que non supere algunha das probas ou actividades que son obxecto de avaliación poderá recuperalas na convocatoria de xullo.

Alumnado de modalidade de Avaliación Global:

No caso de que algunha alumna ou alumno non poida seguir a avaliación continua e o traballo en grupo titorizado polos docentes, terá unha avaliación das competencias da materia, na primeira convocatoria e seguintes, que incluírá: unha proba sobre os contidos teóricos da materia (40% da nota final), un ou máis traballos de materia (40% da nota), e unha proba sobre os contidos prácticos da disciplina (20%). Para superar a materia será preciso que o ou a estudante obteña en cada unha destas tres partes o 50% da cualificación establecida para cada parte.

Todas as datas oficiais de exames pódense consultar na WEB da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte, na sección de organización académica ou no seguinte enlace: <http://fced.uvigo.es/es/docencia/examenes/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Alonso Tapia, J., **Motivar para el aprendizaje. Teoría y estrategias.**, Edebé, 1997

Coll, C. y Monedero, C., **Psicología de la educación virtual.**, Morata, 2008

González-Pienda, J.A., González, R., Núñez, J.C. y Valle, A., **Manual de Psicología de la Educación**, Pirámide, 2002

Mayer, R.E., **Psicología de la Educación: Vol. II. Enseñar para un aprendizaje significativo.**, Pearson Prentice Hall., 2004

Navarro, J.I. y Martín, C., **Psicología de la educación para docentes.**, Pirámide, 2010

Rodríguez Sánchez, S., **Psicología de la Educación. Grado en Educación Infantil y Primaria.**, Pirámide, 2015

Complementary Bibliography

González-Pienda, J.A., Núñez, J.C., Álvarez, L. y Soler, E. (coords.), **Estrategias de aprendizaje: concepto, evaluación e intervención.**, Pirámide, 2002

Mayer, R.E., **Aplicando la ciencia del aprendizaje**, Graó, 2020

Pozo, J.I., **Aprendices y maestros: la nueva cultura del aprendizaje.**, Alianza, 1996

Sampascual, G., **Psicología de la Educación.**, UNED, 2001

Santrock, J. W., **Psicología de la Educación.**, McGraw-Hill, 2006

Trianes, M.V. y Gallardo, J.A., **Psicología de la educación y del desarrollo para profesores.**, Pirámide, 2008

Woolfolk, A.E., **Psicología Educativa**, Prentice Hall, 2010

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento/P02G120V01204

Subjects that it is recommended to have taken before

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos/P02G120V01103
